พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม กรณีศึกษา พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3

สารนิพนธ์

ของ

ณัฐบุษย์ เลิศวไลพงศ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
พฤษภาคม 2554

พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม กรณีศึกษา พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3

สารนิพนธ์

ของ

ณัฐบุษย์ เลิศวไลพงศ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
พฤษภาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม กรณีศึกษา พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3

บทคัดย่อ

ของ

ณัฐบุษย์ เลิศวไลพงศ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
พฤษภาคม 2554

ณัฐบุษย์ เลิศวไลพงศ์ .(2554). *พฤติกรรมการออม และปัจจัยที่ส่งผลต่อ การออม กรณีศึกษาพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3.* สารนิพนธ์ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ .อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3 เขตหนองแขม เขตบางแค เขตเอกชัย เขตธนบุรี เขตบางพลัด และเขตราษฎร์บูรณะ รวม 283 คน การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำโดยการใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยการพรรณนา ด้วยสถิติพรรณนา และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อน

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้พนักงานที่เป็น กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ประจำเฉลี่ย 39,162 บาทต่อเดือน มีรายได้อื่นๆ ทั้งหมดเฉลี่ย 31,181 บาทต่อเดือน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 21,195 บาทต่อเดือน มีหนี้สินเฉลี่ย 16,787 บาทต่อเดือน โดยประเภทของหนี้สินมีดังนี้ บัตรเครดิต/บัตรกดเงินสดเฉลี่ย 6,535 บาทต่อเดือน สินเชื่อบ้าน/สินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ เฉลี่ย 4,981 บาทต่อเดือน สินเชื่อรถเฉลี่ย 3,955 บาทต่อเดือน และอื่น ๆ เฉลี่ย 1,316 บาทต่อเดือน แต่ไม่มีเงินกู้นอกระบบ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของพนักงานฯ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 มี 4 ปัจจัยได้แก่ ระยะเวลาการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกภาระพึ่งพิง โดยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงการออมของพนักงานฯ ได้เพียงร้อยละ 30

ความคิดเห็นว่าการลดลงของ อัตราเงินเฟ้อภายในประเทศ จะส่งผลต่อการออมโดยเฉลี่ยมากที่ สุด รองลงมาคือ ถ้า อัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นจะส่งผลต่อการออม เพิ่มขึ้น ถ้าอัตราเงินเฟ้อภายในประเทศมีอัตราเพิ่มขึ้นการออมน้อยลง และถ้าอัตราดอกเบี้ยลดลงจะส่งผลต่อการออมน้อยลง

SAVING BEHAVIOR AND FACTORS EFFECTING SAVING: A CASE STUDY OF TELEPHONE OFFICER CENTER, DEPARTMENT OF TOT PUBLIC COMPANY LIMITED TELEPHONE SERVICE AREA 3

AN ABSTRACT

BY

NATTABUDH LERTWALAIPONG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the

Master of Economics Degree in Managerial Economics

at Srinakharinwirot University

May 2011

Nattabudh Lertwalaipong. (2011). *Saving behavior and factors effecting saving: A case study of telephone officer center,department of TOT public company Limited telephone service area 3.* Master project, M.Econ. (Managerial Economics) Bangkok: Graduate school, Srinakharinwirot University. Advisor: Assoc. Prof. Dr. Pisamai Jarujittiphan.

The purposes of this research were to study about saving behavior of TOT Public Company Limited Telephone Service Area 3 employees and to study the factors which affect to the saving behavior.

The samples consisted of Nong-Khaem District volunteers, Bangkae , Ekachai s, Thonburi , Bangpald , and Radburana . The total of them are 283 persons. The data of this study was collected by making questionnaires. Analysis by using statistic and Multiple Regression Analysis

The result of this studying was founded that volunteers had average monthly income 39,162 baht per a month and other income 31,181 baht per a month. In the same way, average expenses were 21,195 baht per a month. Average debts per a month were 16,787 baht. The kinds of debts were Credit card had average 6,535 baht per a month. Housing loan/Property loan had average 4,981 baht per a month. Car loan had average 3,955 baht per a month and other debts average was 1,316 baht per a month but outsource loan wasn't founded.

From studying founded it affected to the saving of the company has 4 factors: working timing, monthly income, monthly average debts, and member in their families. All of these can be explained about saving changes of telephone officer center,department of TOT public company Limited telephone service area 3 to 30 percents

Moreover, Economy factors contained interest rate, inflation rate, and supporting saving measure of the government. In case that domestic inflation reduces, saving will be increased. Similarly, if interest rate increases, the saving also increases. On the other hand, if domestic inflation increases, the saving will reduces and if interest rate reduces, the saving will reduces, too.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง พฤติกรรมการออม และ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม กรณีศึกษา พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ของ ณัฐบุษย์ เลิศวไลพงศ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งขอ งการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

……..……

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

……..……

(รองศาสตราจารย์ ดร. พิสมัย จารุจิตติพันธ์)

คณะกรรมการสอบ

……..…… ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์)

……..…… กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ประพาพ เฟื่องฟูสกุล)

……..…… กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณัฐกา ตันสกุล)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

……..คณบดีสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เรณู สุขารมณ์)

วันที่ … เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี เป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความ กรุณาอย่างยิ่งจากรอง ศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐกา ตัน-สกุล และ อาจารย์ประพาพ เฟื่องฟูสกุล คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ท่านทั้งสามได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้ คำแนะนำ ปรึกษา ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ คุ ณแม่เง็กเฮียง เลิศวไลพงศ์ คุณพ่อพรชัย เลิศวไลพงศ์ และทุกคนใน ครอบครัวเลิศวไลพงศ์ คุณปุณณสิทธิ์ ธีร์ธนวัจน์ ที่คอยให้ทั้งกำลังใจที่ดีเยี่ยมตลอดระยะเวลาที่ ศึกษาและทำงานวิจัยฉบับนี้

คุณประโยชน์ที่พึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่คุณบิดา -มารดา และครูบา อาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ณัฐบุษย์ เลิศวไลพงศ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	**ภูมิหลัง**	1
	ความมุ่งหมายในการวิจัย	3
	ความสำคัญของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
	สมมติฐานในการวิจัย	7
2	**เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	8
	ประวัติความเป็นมาของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	8
	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	9
	แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม	9
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
3	**วิธีดำเนินการวิจัย**	23
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	23
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	26
4	**การวิเคราะห์ข้อมูล**	30
	การวิเคราะห์ข้อมูล	30
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
5	**สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ**	46
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
	อภิปรายผล	51
	ข้อเสนอแนะ	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

บรรณานุกรม 56

ภาคผนวก 60

ภาคผนวก ก 61

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์ 69

บัญชีตาราง

ตาราง **หน้า**

1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 24
2 จำนวนและร้อยละของคุณลักษณะและสถานะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง..... 31
3 ค่าเฉลี่ยและร้อยละของรายได้ ค่าใช้จ่าย ภาระหนี้สินของพนักงานฯ..... 34
4 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการออมของพนักงานฯ..... 36
5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเศรษฐกิจระดับบุคคลกับปริมาณการออมโดยวิธีการถดถอยเชิงพหุ..... 39
6 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับ อัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อต่อการออมของพนักงานฯ..... 42
7 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการเปลี่ยนแปลงการออมของพนักงานฯอันเนื่องจากนโยบายส่งเสริมการออมของภาครัฐ..... 44

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ **หน้า**

1 พฤติกรรมการออม..... 6
2 ปัจจัยเศรษฐกิจระดับบุคคลที่ส่งผลต่อการออม..... 6
3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเศรษฐกิจระดับสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณการออม..... 7
4 เส้นฟังก์ชั่นการออม..... 10
5 การกระจายรายได้และการบริโภคในวงจรชีวิต..... 14

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยในระยะยาวนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยเงินทุนเป็นจำนวนมาก เงินทุนจึงถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและการเงินโลกภายใต้ระบบตลาดเสรีและมีการแข่งขันกันสูง ซึ่งแหล่งเงินทุนที่สำคัญของประเทศมาจากเงินออมภายในประเทศ (Domestic Saving) ได้แก่เงินออ มภาครัฐ ภาคเอกชน และเงินออมจากต่างประเทศ ได้แก่ เงินกู้ เงินช่วยเหลือ และเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ซึ่งจากการที่ประเทศไทยเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ทำให้มีการฐานการผลิตที่ต้องพึ่งพาอาศัยวัตถุดิบ เครื่องมือ เครื่องจักรจากต่างประเทศค่อนข้างสูง รวมทั้งยังคง มีความจำเป็นต้องนำเข้าพลังงานโดยเฉพาะน้ำมันจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ต้องอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศมาช่วย ทำให้ประเทศไทยมีการอาศัยแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศในระดับค่อนข้างสูง ทำให้มีผลกระทบต่อการเพิ่มขึ้นของปริมาณเงินลงทุนที่ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ แต่การที่พึ่งพิงแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศมากทำให้ประเทศจะต้องเสียประโยชน์ให้แก่ต่างประเทศในรูปดอกเบี้ย และสิทธิต่าง ๆ ดังนั้นการพยายามระดมเงินออมในประเทศจึงเป็นวิธีการหนึ่งซึ่งรัฐบาลจำเป็นต้องกระทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ การออมในประเทศจึงเป็นแหล่งเงิ นทุนที่สำคัญมากที่จะเอื้อให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ เพื่อให้มีการลดปริมาณการพึ่งพิงเงินลงทุนจากต่างประเทศน้อยลง โดยแหล่งเงินออมในประเทศควรเริ่มจากจุดเล็ก ๆ ของประเทศนั้นก็คือภาคครัวเรือน

การออมภาคครัวเรือนเป็นเครื่องชี้ถึงความมั่นคงทางเศรษฐกิจขอ งประชาชนโดยรวม เพราะการออมของภาคครัวเรือนแสดงถึงผลทางเศรษฐกิจที่ประชาชนได้รับ กล่าวคือ ถ้าประชาชนมีระดับรายได้ที่พอเพียงต่อการดำรงชีวิต มีค่าใช้จ่ายในการครองชีพที่ลดลง หนี้สินที่กู้ยืมมากใช้จ่ายลดน้อยลง มีการศึกษาที่ทางรัฐให้การสนับสนุนที่ดีทำให้สามารถประก อบอาชีพที่มีรายได้ที่แน่นอนมั่นคง ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมการออมจากเงินส่วนที่เหลือจากการบริโภค อุปโภคจำนวนหนึ่งเพื่อใช้หรือเก็บออมในยามฉุกเฉิน หรือแก่ชรา การออมภาคครัวเรือนจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ประเทศควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะการเริ่มจากจุดเล็ก ๆ จะทำ ให้ผลรวมหรือภาพรวมด้านเงินออมที่เป็นแหล่งเงินทุนของประเทศนั้นแข็งแกร่ง มีความมั่นคงมากขึ้น ประเทศไทยจะได้มีกำลังมีความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศได้ต่อไป

ดังนั้นการออมเงินของครัวเรือนจะมีปริมาณมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งตามทฤษฎีทางเศรษ ฐศาสตร์สามารถสรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือส่งผลต่อการออมดังนี้ เรื่องของรายได้ ค่าใช้จ่าย ตามแนวคิดของเคนส์ (John Maynard Keynes) ที่ได้อธิบายว่าการบริโภคที่

เกิดขึ้นในงวดเวลาใดจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระดับรายได้สัมบูรณ์ ภายหลังจากหักภาษี หรือ รายได้สุทธิ ในงวดเวลาเดียวกัน แต่ความสัมพันธ์ที่ไม่ได้สัดส่วนกัน เมื่อมีรายได้เพิ่ม การบริโภคก็จะเพิ่ม แต่การบริโภคจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ซึ่งก็คืออัตราการเพิ่มของค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคต่อรายได้ที่เพิ่มในหน่วยหลัง ๆ จะน้อยกว่าในอัตราการเพิ่มขึ้นในห น่วยแรก ๆ เป็นผลให้ช่องว่างระหว่างรายได้และการบริโภคเพิ่มขึ้น ซึ่งช่องว่างดังกล่าวก็คือ เงินออม เรื่องของอัตราดอกเบี้ยก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับเงินออม นั่นก็คือเมื่อไรระบบเศรษฐกิจมีปริมาณเงินในระบบมาก ก็จะทำให้รัฐต้องใช้มาตรการนโยบายการเงิ นโดยการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยให้สูงขึ้น เมื่อสูงขึ้นประชาชนโดยทั่วไปก็จะนำเงินไปฝากกับสถาบันการเงินต่าง ๆ หรือลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้เงินในระบบจะถูกดึงกลับออกไป ทำให้ภาคธุรกิจมีแหล่งเงินทุนโดยการหาแหล่งเงินทุนด้วยการกู้ ทำสินเชื่อกับทางสถาบันการเงินต่อไป นอก จากทฤษฎีของนักเศรษฐศาสตร์ ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอีกหลายเล่มได้วิจัยแล้วสามารถนำมาสนับสนุนทฤษฎีดังกล่าวดังนี้ เรื่องของรายได้ที่แตกต่างกันนั้นทำให้การออมของแต่ละครัวเรือนนั้นมีความแตกต่างกันและ ในระดับมหภาครายได้ของครัวเรือน อัตราเงินเฟ้อ ส่งผลให้การออ มภาคครัวเรือนเพิ่มในอัตราที่ลดลง แต่เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงขึ้น มีผลให้แนวโน้มการออมเพิ่มมากขึ้น (รดา อดุลย์วัฒนกุล: 2549) ส่วนอัตราดอกเบี้ยจะมีความสัมพันธ์กับการออมในทางบวก โดยที่อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักมีอิทธิพลในทางบวกต่อแรงจูงใจในการออมในรูป สินทรัพย์ทางการเงิน (สุชาดา: 2526 , วิไลลักษณ์: 2531 , Mohammed: 1989 , Roong:1995) ปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่องของเพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการออมในทิศทางบวก แต่ปัจจัยในเรื่องของจำนวนสมาชิก สถานภาพสมรส นั้นจะมีความสัมพันธ์ในทางลบ เนื่ องจากเมื่อมีจำนวนผู้อาศัยพึ่งพิงมาก หรือมีสถานภาพสมรส ความรับผิดชอบนั้นต้องมีมากขึ้น มีการใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นทำให้รายได้ที่แท้จริงลดลงเงินเหลือในการเก็บออมจึงน้อยลง

จากหลักการหรือทฤษฎีต่าง ๆ ทางเศรษฐศาสตร์ทำให้เห็นว่าปัจจัยทางด้านรายได้นั้นเป็นปัจจัยที่สำ คัญมากต่อการออมของประชาชนทุกอาชีพทั้งที่มีรายได้ที่ประจำและไม่ประจำ ซึ่งเมื่อประเทศไทยมีปริมาณการออมมากจะส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศ เนื่องจากทำให้เกิดการสะสมทุนภายในประเทศหรือระดับเงินทุนในประเทศที่เพิ่มขึ้นซึ่งจะเป็นตัวช่วยเร่งอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศได้

บริษัท TOT จำกัด (มหาชน) หรือองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยในอดีตเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่ให้บริการด้านทางโทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการสื่อสารด้านธุรกิจผ่านดาวเทียม การให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ รวมถึงการให้บริการทางด้าน Internet ที่ประชาชนรู้จักและให้การยอมรับเป็นอย่างดี ซึ่งบริษัท TOT จำกัด (มหาชน) นั้นมีหน่วยงานย่อยโดยแบ่งเป็นสำนักงานเขตนครหลวง และสำนักงานเขตภูมิภาค ซึ่งสำนักงานเขตนครหลวงจะดูแลในส่วนกรุงเทพมหานคร และสำนักงานเขตภูมิภาคจะดูแลส่วนของต่างจังหวัด ดังนั้นสำนักงานโทรศัพท์เขตนครหลวงที่ 3 เป็นหน่วยงานย่อยของบริษัท TOT จำกัด (มหาชน)ที่มี 6 เขตที่อยู่ใน

ความดูแลและรับผิดชอบ ซึ่งได้แก่ เขตหนองแขม เขตบางแคเขตเอกชัย เขตธนบุรี เขตบางพลัด เขตราษฎร์บูรณะ

สำนักงานโทรศัพท์เขตนครหลวงที่ 3 เป็นหน่วยงานที่มีการบริหารจัดการในรูปแบ บบริษัท มีการระบุอำนาจหน้าที่ของบุคลากรอย่างชัดเจน มีนโยบายทางด้านบุคคล ไม่ว่าเรื่องรายได้ หรือสวัสดิการต่าง ๆ ที่ให้แก่บุคลากรอย่างชัดเจนตามนโยบายบริษัท และมีความหลากหลายของหน้าที่การทำงาน และมีบุคลากรที่มีความสามารถ มีบุคลากรที่มีหลายช่วงอายุในการปฏิบัติ งานต่าง ๆ ให้แก่สำนักงานโทรศัพท์เขตนครหลวงที่ 3

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าพนักงานของสำนักงานโทรศัพท์เขตนครหลวงที่ 3 มีพฤติกรรมการออมอย่ างไร และมีปริมาณการออมอย่างไร และปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่าน่าจะเป็นประโยชน์ต่อ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ภาครัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการออมและส่งเสริม ในการนำ ข้อมูล ไปใช้ ประกอบการพิจารณากำหนดแนวทาง ที่เหมาะสม ในการส่งเสริมการออมของประชาชน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเศรษฐกิจระดับสังคมที่ส่งผลต่อการออม

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลให้ บริษัท ภาครัฐบาลหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการออม ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการกำหนดแนวทางในการส่งเสริมการออม ซึ่งอาจจะจัดเป็นกิจกรรม หรือการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ให้ มีการออมในครัวเรือนมากขึ้น รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลให้แก่ครัวเรือนได้มีการบริหารจัดการ หรือวางแผนในการใช้จ่ายอย่างไร ให้มีการออมเพิ่มมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมและพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3 จำนวน 974 คน ได้แก่เขตหนองแขม เขตบางแค เขตเอกชัย เขตธนบุรี เขตบางพลัด เขตราษฎร์บูรณะ ตัวอย่างที่ใช้ใน

การศึกษามีจำนวน 283 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตามความสะดวก ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาแยกตามความมุ่งหมายดังนี้

1. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ประกอบด้วย พฤติกรรมด้านวัตถุประสงค์ในการออม พฤติกรรมด้านความถี่ในการออม และพฤติกรรมด้านปริมาณการออม

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ประกอบด้วย ตัวแปรต้น ได้แก่ อายุ จำนวนปีการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ภาระหนี้สินต่อเดือน จำนวนผู้ พึ่งพิง ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ปริมาณการออมเฉลี่ยต่อเดือน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยเศรษฐกิจระดับสังคมที่ส่งผลต่อการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ตามความคิดเห็นของพนักงานบริษัทฯ ประกอบด้วย อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก อัตราเงินเฟ้อ และมาตรการส่งเสริมการออมของรัฐบาล

ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ โดยศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ และปริมาณ ในรอบระยะเวลา 1 ปี (ตั้งแต่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2552)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 หมายถึง พนักงานบริษัทที่โอที จำกัด (มหาชน) ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตนครหลวงที่ 3 ได้แก่ เขตหนองแขม เขตบางแค เขตเอกชัย เขตธนบุรี เขตบางพลัด เขตราษฎร์บูรณะ

2. การออม หมายถึงการเก็บเงินส่วนที่เหลือหลังจากรายได้หักค่าใช้จ่าย หักภาระหนี้สินไว้จำนวนหนึ่งในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งในที่นี้จะพิจารณาจากปริมาณเงินออมในแต่ละเดือน

3. พฤติกรรมการออม หมายถึง การกระทำเกี่ยวกับการออม ได้แก่ วัตถุประสงค์การออม รูปแบบการออม ความถี่ในการออม ซึ่งสามารถแยกได้ดังนี้

3.1 ปริมาณการออม หมายถึง จำนวนเงินออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ในแต่ละเดือน โดยนำเงินรายได้ส่วนที่เหลือจากการหักค่าใช้จ่ายหักภาระหนี้สินในแต่ละเดือน นำมาเก็บไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การฝากเงินกับสถาบันการเงิน การซื้อพันธบัตร ซื้อกองทุน ซื้อประกันชีวิต และการซื้อหลักทรัพย์ทางการเงินประเภทอื่น ๆ

3.2 วัตถุประสงค์ในการออม หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นภายหลังจากการออม ได้แก่ เพื่อใช้ยามฉุกเฉิน เพื่อใช้ซื้อสินทรัพย์ เพื่อการศึกษา เพื่อใช้ในยามชรา

3.3 ความถี่ในการออม หมายถึง จำนวนครั้งในการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ได้แก่ ทุกวัน หนึ่งครั้งต่อสัปดาห์ หนึ่งครั้งต่อเดือน หนึ่งครั้งต่อปี โดยจะให้ผู้ตอบแบบสอบถามใส่จำนวนความถี่เอง

3.4 รูปแบบการออม หมายถึง ลักษณะการออมเงินของพนักง านบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ใน 2 รูปแบบ ดังนี้

3.4.1 รูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน โดยแบ่งได้ดังนี้

1. การฝากเงินฝากประเภทต่าง ๆ ได้แก่ การฝากประจำ การฝากออมทรัพย์ การฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์

2. การซื้อหลักทรัพย์ทางการเ งิน ได้แก่ การซื้อกองทุน การซื้อตั๋วแลกเงิน การซื้อหุ้น

3. การซื้อประกันชีวิต

3.4.2 รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน ได้แก่ การเก็บเงินสดไว้ในมือ การเล่นแชร์ การซื้อสินทรัพย์ถาวร การซื้ออสังหาริมทรัพย์

4 **ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออม** หมายถึงปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3 ประกอบด้วย ปัจจัยเศรษฐกิจระดับบุคคลได้แก่ อายุ จำนวนปีการทำงาน รายได้ที่เป็นตัวเงินเฉลี่ยต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน การก่อหนี้หรือภาระหนี้ สิ้นต่อเดือน จำนวนผู้พึ่งพิง และปัจจัยเศรษฐกิจระดับสังคม ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ และมาตรการส่งเสริมการออมของรัฐ

4.1 อายุ หมายถึง อายุของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3

4.2 จำนวนปีการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท TOT ของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3

4.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 หมายถึง รายได้ต่อเดือนหลังหักภาษีเฉลี่ยต่อเดือนของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3

4.4 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่ อเดือนของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 หมายถึง รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ที่ต้องจ่าย ทั้งนี้ไม่รวมถึง ภาระหนี้สินและดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดจากภาระหนี้

4.5 ภาระหนี้สิน หมายถึง จำนวนเงินที่ ติดค้างผู้อื่นรวมถึงดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดจากภาระหนี้ในแต่ละเดือน ทั้งในกรณีที่มีสัญญาหรือไม่มีสัญญาการกู้ยืม

4.6 จำนวนผู้พึ่งพิง หมายถึง จำนวนบุคคลที่ไม่มีรายได้และต้องรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ จากกลุ่มตัวอย่าง

4.7 อัตราดอกเบี้ย หมายถึง การเปลี่ยนแปลง อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยพิจารณาอัตราดอกเบี้ยนโยบาย

4.8 อัตราเงินเฟ้อ หมายถึง การเปลี่ยนแปลง อัตราเงินเฟ้อที่ทางกระทรวงการคลังประกาศที่มีการเพิ่มขึ้นและลดลง

4.9 มาตรการส่งเสริมการออมของรัฐ หมายถึง วิธีการขอ งรัฐซึ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีปริมาณการออมเพิ่มขึ้น ได้แก่ นโยบายรถเมล์ฟรี การคิดค่าน้ำค่าไฟในอัตราที่ถูก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้จัดทำโดยใช้แนวคิดทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ เกี่ยวกับ การออมและผลงานวิจัยเกี่ยวกับ พฤติกรรมการออม มาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมการออมและปริมาณการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม โดยสามารถสรุปได้ดังภาพประกอบ 1 ภาพประกอบ 2 และภาพประกอบ 3

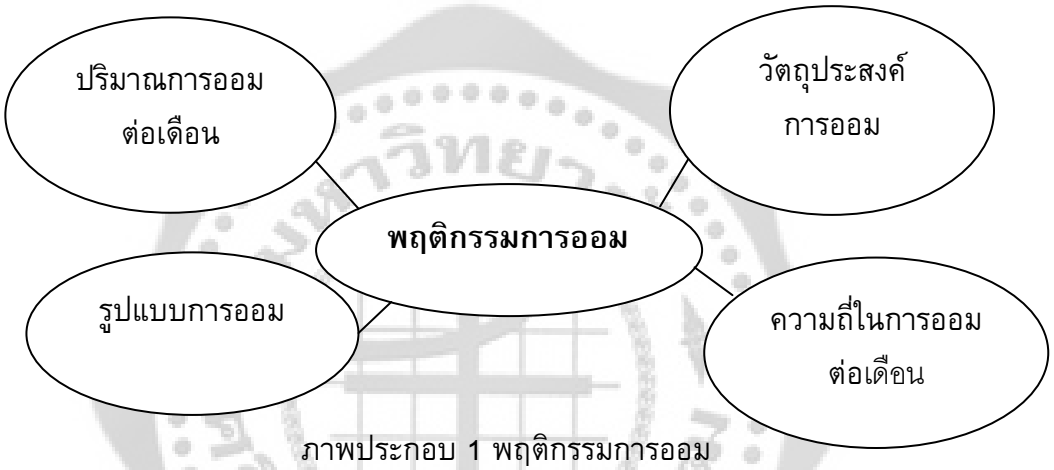

ภาพประกอบ 1 พฤติกรรมการออม

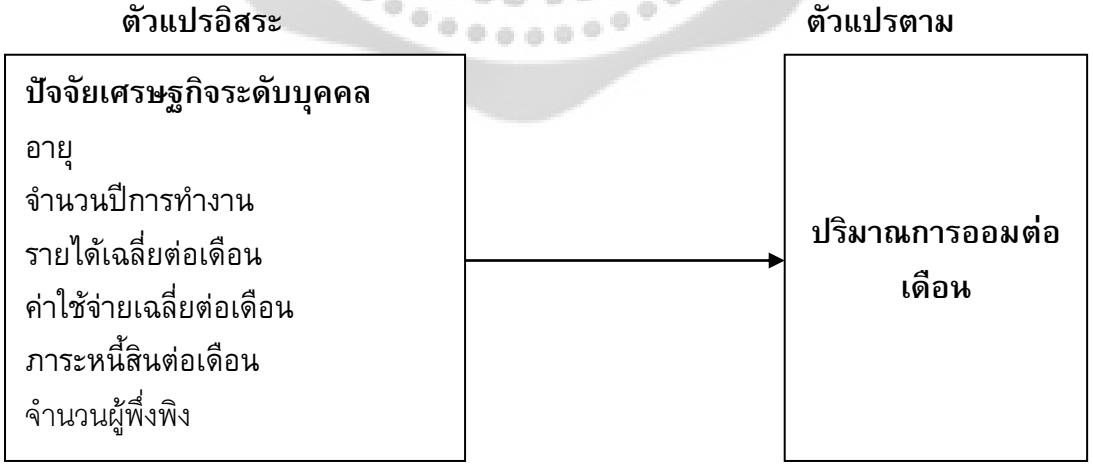

ภาพประกอบ 2 ปัจจัยเศรษฐกิจระดับบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณการออม

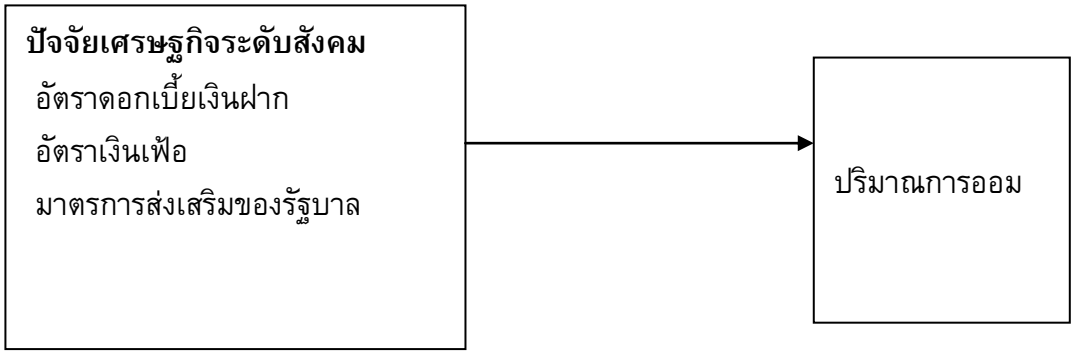

ภาพประกอบ 3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเศรษฐกิจระดับสังคมที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณการออม

สมมติฐานในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยเศรษฐกิจระดับบุคคลที่ส่งผลต่อการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงของ ปัจจัยด้านอายุ จำนวนปีการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3 ส่งผลต่อการออมในทิศทางเดียวกัน

2. การเปลี่ยนแปลงของ ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน จำนวนผู้พึ่งพิง ของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3 ส่งผลต่อการออมในทิศทางตรงกันข้าม

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออมและพฤติกรรมการออมนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการวิจัย โดยสรุปรวมเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาบริษัท ทีโอที จำกัด(มหาชน)
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
   - 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม
   - 2.2 ทฤษฎีรายได้ที่แท้จริง
   - 2.3 ทฤษฎีรายได้ถาวร
   - 2.4 ทฤษฎีการบริโภคในวงจรชีวิต
   - 2.5 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ย
   - 2.6 ทฤษฎีอัตราเงินเฟ้อ
   - 2.7 ความหมายพฤติกรรมการออม
   - 2.8 รูปแบบการออม
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ประวัติความเป็นมาของบริษัท TOT จำกัด (มหาชน)

เดิมบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ประชาชนจะรู้จักในนาม องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของกรมไปรษณีย์โทรเลข ใช้ชื่อว่ากองช่างโทรศัพท์ โดยได้เปลี่ยนมาเป็นองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ท.ศ.ท) (Telephone Organization of Thailand) เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2497 ในช่วงแรกรับผิดชอบเฉพาะการวางชุมสายโทรศัพท์ในเขตหลวง แต่ในภาย หลังได้ดูแลกิจการโทรศัพท์ของทั้งประเทศ โดยโอนความรับผิดชอบมาจากกรมไปรษณีย์โทรเลข

วันที่ 31 กรกฎาคม พ .ศ. 2545 องค์การโทรศัพท์ในประเทศไทย ได้แปรรูปแต่ยังคงสถานะรัฐวิสาหกิจในรูปแบบ บริษัทมหาชน จำกัด ใช้ชื่อว่า บริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (TOT Corporation Public Company Limited) เมื่อมีการปรับปรุงโครงสร้างราชการ บมจ. ทศท คอร์ปอเรชั่น ได้ย้ายมาสังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ต่อจากนั้นชื่อบริษัท ทศท ได้เปลี่ยนแปลงอีกครั้ง โดยจดทะเบียนเป็นบริษัท จำกัด มหาชน ใช้ชื่อว่า บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (TOT Public Company Limited) เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 นัยว่าเพื่อให้เป็นชื่อที่ตรงกันทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมเปลี่ยนตราสัญลักษณ์เหลือเพียงเครื่องหมาย ทีโอที

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม

แนวคิดเกี่ยวกับการออมของแต่ละบุคคลแตกต่างกันออกไป ทำให้ความหมายของการออม (Saving) มีมากมาย ดังนี้

การออม ตามพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 ให้นิยามไว้ว่า ออม คือ การประหยัด เก็บหอมรอมริบ เช่น ออมทรัพย์ ถนอม สงวน เช่น ออมแรง จากความหมายนี้แสดงว่า การออม คือการประหยัด เก็บหอมรอมริบ การถนอม และการสงวน สิ่งที่จะประหยัดหรือเก็บหอมรอมริบ ได้แก่ ทรัพย์สิน เงินทอง

แซลเวดเตอร์(ดร.อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง . 2545 : 86 ; อ้างอิงจากSalvator .1997:720) ได้ให้นิยามของการออมว่า รายได้ที่เหลือจากการบริโภค

คิลเลี่ยน(สุธิดา เทียนมนัส. 2538 : 16 ; อ้างอิงจาก Killien. 1953) ได้ให้ความหมายของการออมเป็น 2 ลักษณะ คือ ความหมายในเชิงพลวัตร “การออมหมายถึง รายได้ที่ไม่ได้ใช้จ่ายในปัจจุบัน” ส่วนความหมายในทางสถิติ “ การออม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงความมั่นคั่งของครัวเรือน”

แกรวี่ (สุธิดา เทียนมนัส. 2538 : 16 ; อ้างอิงจาก Garvy. 1953) ได้ให้ความหมายของการออมของครัวเรือนไว้ว่า “ การออมหมายถึง รายได้ที่สามารถใช้จ่ายได้จริงซึ่งไม่ได้จ่ายออกไปเพื่อซื้อสินค้าและบริการเพื่อการบริโภคปัจจุบัน”

แบนนอค, แบกซ์เตอร์ และ รีส์ (สุธิดา เทียนมนัส. 2538 : 17 ; อ้างอิงจาก Bannock, Baxter & Rees. 1977) ได้อธิบายว่า การออมของครัวเรือนหมายถึง รายได้ส่วนที่ไม่ได้ใช้จ่ายไปเพื่อการบริโภคและชำระภาษี รายได้ส่วนที่เหลือนี้คือการออมนั่นเอง ทั้งนี้การออมดังกล่าวไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นเงินออมที่อยู่ในบัญชีออมทรัพย์ หรืออยู่ในรูปทรัพย์สินใด ๆ แต่จะเป็นการออมที่เป็นเงินฝากในบัญชีกระแสรายวัน หรือเก็บใส่ไว้ในที่ใดที่หนึ่งก็ได้ เพียงแต่ให้เป็นรายได้ส่วนที่มิได้มีการใช้จ่ายนั้น

สมูลสัน และ นอร์ดฮอส (ดร. อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง . 2545:88; อ้างอิงจาก Samuelson and Nordhaus. 1998:754) การออมหมายถึง รายได้หลังหักภาษี ซึ่งไม่ใช้ในการบริโภค หรือ หมายถึงส่วนของรายได้ที่ไม่มีการบริโภค หรือในอีกทางหนึ่งหมายถึง ผลต่างระหว่างรายได้กับการบริโภค

จากแนวคิดต่าง ๆ ข้างต้นจะทำให้เห็นว่าการออมจะเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการบริโภค การจับจ่ายใช้สอย และรายได้ของครัวเรือน ซึ่งได้มีทฤษฎีต่าง ๆ ดังนี้เป็นส่วนสนับสนุนในการวิจัยครั้งนี้

ฟังก์ชั่นการออม

การออมจะมีความสัมพันธ์กับรายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริงและการบริโภคของครัวเรือนอย่างมาก ด้วยเหตุที่ว่า ครัวเรือนเมื่อได้รับรายได้มาแล้วนำไปหักภาษีออก รายได้ดังกล่าว

ก็ถือว่าเป็นรายได้ที่สามารถนำไปจับจ่ายใช้สอยได้จริง ครัวเรือนจะจัดสรรรายได้ส่วนนี้ไปใช้เพื่อการบริโภค ส่วนที่เหลือจึงค่อยเก็บออม หากพิจารณาดูจะพบว่าการออมเปรียบเป็นส่วนรั่ว (Leakage) ของวงจรการหมุน เวียนของกระแสรายได้ ซึ่งเป็นผลให้กระแสรายได้หรือกระแสเงินเข้าในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งมีค่าไม่เท่ากับกระแสเงินออกในช่วงเวลานั้น เนื่องจากมีเงินบางส่วนถูกเก็บออมไว้ไม่ได้ใช้จ่ายออกไป ทั้งนี้สามารถเขียนสมการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง ค่าใช้จ่ายและปริมาณเงินออมได้ดังนี้

$$Y = C + S$$

กำหนดให้ Y = รายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง

C = ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค

S = ปริมาณการออม

ตามทฤษฎีการใช้จ่ายอุปโภคและบริโภค (การออมทรัพย์) ของเคนส์ (Keynes) การออมทรัพย์มีความสัมพันธ์กับรายได้ภายหลังหักภาษี ถ้ารายได้หลังหักภาษีสูงขึ้นความสามารถในการออมจะเพิ่มสูงขึ้นด้วย ดังนั้นเงินออมจึงมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับรายได้หลังหักภาษี ซึ่งสามารถแสดงด้วยเส้นฟังก์ชั่นการออมหรือเส้นการออม ที่แสดงความสัมพันธ์รายได้ระดับต่าง ๆ กับเงินออม

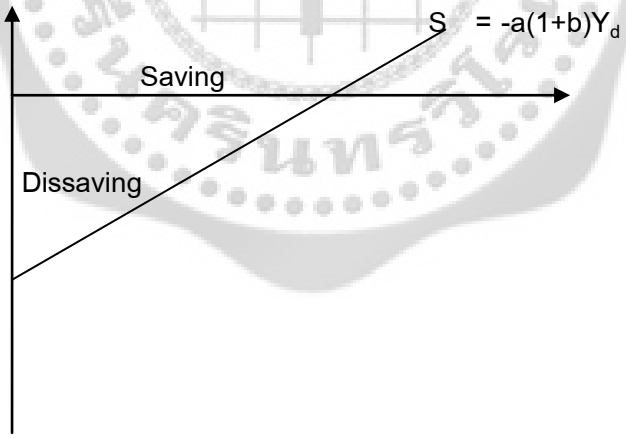

ภาพประกอบ 4 เส้นฟังก์ชั่นการออม

เส้นฟังก์ชั่นการออมแสดงให้เห็นว่าการออมมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับรายได้หลังหักภาษี แต่เมื่อระดับรายได้หลังหักภาษีเท่ากับศูนย์ การออมจะเท่ากับ –a นั่นคือการออมติดลบ เมื่อระดับรายได้หลังหักภาษีเพิ่มขึ้นแล้ว การออมจึงเพิ่มขึ้นตาม แต่เพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่า (รัตนา สายคณิต . 2542 : 228 – 229) นอกจากนี้ฟังก์ชั่นการออมแสดงให้เห็นถึงความ

โน้มเอียงเฉลี่ยในการออม นั่นก็คือถ้ารายได้เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ครัวเรือนจะทำการออมไว้เท่าไหร่ อันเป็นการบ่งชี้ถึงพฤติกรรมในการจัดสรรรายได้ในการออมของครัวเรือน และค่าค วามโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการออม (marginal propensity to save) เป็นค่าที่แสดงให้เห็นว่า เมื่อรายได้เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย ปริมาณการออมจะเปลี่ยนแปลงไปเท่าไหร่ ทำให้ทราบถึงผลของการเปลี่ยนแปลงระดับรายได้ที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมว่ามีมากน้อยเพียงใด (รัตนา สายคณิต . 2541 : 58-59) ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$APS = S / Y$$

$$MPS = \triangle S / \triangle Y$$

กำหนดให้ S = การออมที่แท้จริง

Y = รายได้ที่แท้จริง

ฟังก์ชันการบริโภค

ฟังก์ชันการบริโภค เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคกับตัวกำหนดต่าง ๆ ด้วยสัญลักษณ์ทางพีชคณิต ดังนี้ (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. 2550 : 75-76)

$C = f(Y_d , A_1 , A_2 , A_3 \ldots\ldots\ldots\ldots)$

C คือ รายจ่ายเพื่อการบริโภค

Y_d คือ รายได้พึงใช้จ่าย (Disposable Income, DI)

A_1 คือ สินทรัพย์ของผู้บริโภค

A_2 คือ สินค้าคงทนที่ผู้บริโภคมีอยู่

A_3 คือ การคาดการณ์ของผู้บริโภค

จากหนังสือ The General Theory of Employment, Money and Interest เคนส์ ระบุว่า รายได้พึงจ่ายเป็นตัวกำหนดที่สำคัญที่สุดในรายจ่ายเพื่อการบริโภคและการออม ดังนั้นรายได้พึงใช้จ่ายเป็นตัวกำหนดโดยตรง (direct determinant) ของการบริโภคและการออม ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ถือเป็นตัวกำหนดโดยอ้อม (indirect determinants)

จากการศึกษาข้อมูลพบว่า ระดับการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคย่อมแปรผันโดยตรงกับระดับของรายได้พึงใช้จ่าย คือ เมื่อรายได้สูงขึ้นการบริโภคก็สูงขึ้นด้วย และเมื่อรายได้ลดลง การบริโภคก็จะลดลงเช่นกัน มีข้อสังเกตว่าแม้ระดับรายได้จะมีค่าเท่ากับศูนย์ก็ยังคงมีการบริโภคอยู่ระดับหนึ่ง ยกตัวอย่างจากสังคมที่ประสบภัยธรรมชาติ ผลผลิตถูกทำลายสิ้น ประชาชนก็ยังต้องบริโภคเพื่อประทังชีวิตโดยอาศัยสิ่งของ และบริการที่สังคมอื่นบริจาคให้มา อาจแสงความสัมพันธ์การบริโภคกับรายได้พึงใช้จ่ายในรูปสมการเส้นตรงดังนี้

$$C = C_a + bY_d$$

C คือ ระดับการบริโภคเมื่อรายได้เท่ากับศูนย์

b คือ ค่าความชันของสมการ

2.2 ทฤษฎีรายได้ที่แท้จริง

จอนห์ เมย์นาร์ด เคนส์ (John Maynard Keynes) เห็นว่ารายได้ที่ใช้จ่ายได้ (Dispossible income หรือ Y_d) หรือรายได้ที่ครัวเรือนได้รับหลังหักด้วยภาษีเงินได้ เป็นปัจจัยที่สำคัญที่กำหนดการบริโภค และการออมที่แท้จริง ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ถือเป็นตัวกำหนดทางอ้อม นอกจากนี้การศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการออมยังคงต้องอาศัยแ นวความคิดจากทฤษฎีว่าด้วยการบริโภคเป็นหลักในการอธิบาย เนื่องจากการออมคือรายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภค ซึ่งมีนักเศรษฐศาสตร์หลายท่านได้สร้างทฤษฎีเกี่ยวกับการบริโภคไว้ดังต่อไปนี้

$$S = S(Y_d)$$

โดยที่ S คือ การออม

Y_d คือ ระดับรายได้ที่สามารถนำไปจับจ่ายใช้สอยได้จริง

จากฟังก์ชั่นการออมขึ้นอยู่กับสมมติฐานของเคนส์ (Kynes) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคและรายได้ ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการออมกับรายได้ด้วย เนื่องจากครัวเรือนมีทา งใช้จ่ายได้เพียง 2 ทางคือ การบริโภคและการออม ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างการออมกับรายได้ตามสมมติฐานของเคนส์ (Keynes) มีสาระสำคัญคือ ณ ระดับรายได้ที่ต่ำมาก ๆ ครัวเรือนใช้จ่ายในการบริโภคมากกว่ารายได้ที่ได้รับในปัจจุบัน ซึ่งทำได้โดยการใช้จ่ายเงินออมที่เก็บสะสมในอดีตหรือโดยการกู้ยืม ดังนั้น เงินออมที่ครัวเรือนมีอยู่จะลดลง (Dissaving) หรือการออมมีค่าเป็นลบ เมื่อระดับรายได้สูงขึ้น ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนจะเท่ากับรายได้ในงวดปัจจุบันพอดี ระดับรายได้ดังกล่าวคือระดับรายได้เสมอตัว ซึ่งการออมของครัวเรือนเท่ากับศูนย์ สำหรับระดับรายได้ที่สูง ครัวเรือนใช้จ่ายในการบริโภคน้อยกว่ารายได้ในงวดปัจจุบัน ดังนั้นครัวเรือนจะมีการออมเกิดขึ้น (saving) หรือการออมเป็นบวกนั่นเอง

2.3 ทฤษฎีรายได้ถาวร

ทฤษฎีรายได้ถาวร โดยมิลตัน ฟรีดแมน (Milton Friedman) ขึ้นในปี ค.ศ.1957 โดยมีความเห็นว่า ในระยะยาวการบริโภคจะมีความสัมพันธ์กับรายได้ถาวร (Permanent income) ในสัดส่วนที่คงที่ ดังสมการ

$$C = ky^P$$

โดย k = สัดส่วนของการบริโภคต่อรายได้

y^P = รายได้ถาวร

ซึ่งค่า k อีกนัยหนึ่งก็คือ APC และในระยะยาว APC=MPC ทำให้เส้นการบริโภคระยะยาวออกจากจุดกำเนิดดังเช่นเส้นการบริโภคระยะยาวทั่ว ๆ ไป

ตามแนวคิดของฟรีดแมน รายได้ถาวรหมายถึง รายได้เฉลี่ยระยะยาวที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ที่เป็นมนุษย์ (human wealth) และสินทรัพย์ที่ไม่ใช่มนุษย์ (non-human wealth) นั่นคือ รายได้เฉลี่ยที่คาดว่าจะได้รับจากการทำงานและจากสินทรัพย์อื่น ๆ ที่บุคคลถือไว้ อย่างไรก็ตามในงวดเวลาหนึ่ ง ๆ รายได้ที่เกิดขึ้นอาจจะแตกต่างไปจากรายได้ถาวรได้ เพราะมีรายได้ชั่วคราว (Transitory income) เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นรายได้ในระดับส่วนบุคคล หรือในระดับส่วนรวม รายได้ชั่วคราวที่เกิดขึ้นในงวดเวลาใดเวลาหนึ่งนี้ อาจจะมีค่าเป็นบวก หรือเป็นลบก็ได้ แต่ในระยะยาวแล้ว ค่าบวกและค่าลบจะชดเชยกันพอดี ดังนั้นในระยะยาว รายได้ที่เกิดขึ้นจริงในงวดเวลาใดก็ตามจะเป็นรายได้ถาวรเท่านั้น

ส่วนทางด้านการบริโภคที่เกิดขึ้นในงวดเวลาใดก็เช่นเดียวกับทางด้านรายได้ กล่าวคือ การบริโภคที่เกิดขึ้นจะประกอบด้วยการบริโภคถาวร และการบริโภคชั่วคราว นั่นคือ

$$c = c^{p} + c^{t}$$

โดย c = การบริโภคที่เกิดขึ้นจริงในงวดเวลาหนึ่ง

c^{p} = การบริโภคถาวร

c^{t} = การบริโภคชั่วคราว

ในระยะยาวการบริโภคที่เกิดขึ้นจริงจะเป็นการบริโภคถาวร ด้วยเหตุผลเช่นเดียวกับกรณีของรายได้ (รัตนา สายคณิต . 2544:235-236)

2.4 ทฤษฎีการบริโภคในวงจรชีวิต

ทฤษฎีการบริโภคในวงจรชีวิต (Life Cycle Theory of Consumption) เป็นทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นโดยนักเศรษฐศาสตร์หลายท่าน อาทิ ฟรังโก มอดดิเกลียนี (Franco Modigliani) อัลเบิร์ต แอนโด (Albert Ando) และริชาร์ด บรูมเบิกร์ (Richard Brumberg) ซึ่งมีแนวคิดว่า การตัดสินใจของครัวเรืองระหว่างการบริโภคกับการออมในขณะใดขณะหนึ่ง สะท้อนถึงความพยายามที่จะให้บรรลุเป้าหมายของการกระจายการบริโภคตลอดวงจรชีวิต ภายใต้ข้อจำกัดของรายได้หรือทรัพยากรที่คาดว่าจะได้รับตลอดชั่วอายุขัย ซึ่งหมายความความว่า ระดับการบริโภคข องครัวเรือนมิได้ขึ้นอยู่กับระดับรายได้ในงวดเวลาปัจจุบันเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับรายได้ที่เขาคาดว่าจะได้รับในอนาคตอีกด้วย

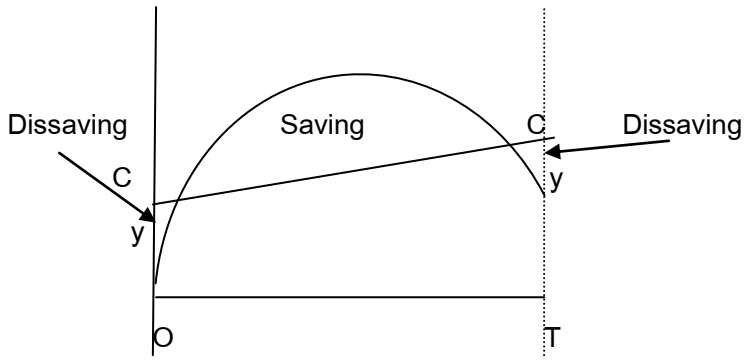

ภาพประกอบ 5 การกระจายรายได้และการบริโภคในวงจรชีวิต

จากภาพประกอบ 5 สมมติให้อายุขัยของบุคคลคือ เส้น OT ในช่วงอายุน้อย ๆ บุคคลยังมีรายได้ต่ำ แต่เมื่อเข้าสู่วัยกลางคน เขาจะมีรายได้สูงขึ้น และจะมีรายได้ลดลงเมื่อมีอายุอยู่ในวัยสูงวัย การกระจายรายได้ตลอดชั่วอายุขัยของบุคค ลจึงมีลักษณะเหมือนเส้นโค้ง yy ส่วนการกระจายบริโภคตลอดอายุขัยจะมีลักษณะเหมือนดังเส้น cc ซึ่งลาดเอียงจากซ้ายมือไปขวามือ แสดงว่าในช่วงอายุน้อย ระดับการบริโภคของบุคคลจะยังต่ำอยู่ แต่ระดับการบริโภคจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อบุคคลมีอายุมากขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบเส้น รายได้ yy กับเส้นการบริโภค cc แล้วจะเห็นว่า ในช่วงอายุน้อย บุคคลจะมีระดับการบริโภคสูงกว่าระดับรายได้ ทำให้การออมเป็นลบ (Dissaving) แต่เมื่ออยู่ในวัยกลางคนระดับรายได้สูงกว่าระดับการบริโภคทำให้สามารถมีเงินออม ส่วนในวัยสูงอายุ รายได้ของบุคคลจะลดลง ในขณะที่การบริโภคยังคงสูงอยู่ บุคคลจะกลับมามีการออมเป็นลบอีกครั้งหนึ่ง (รัตนา สายคณิต.2544: 229-231)

2.5 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ย

ตามแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก อัตราดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นในภาวะดุลยภาพในระยะยาวถูกกำหนดโดยอุปทานของเงินทุน ได้แก่ อุปทาน ของเงินออมในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยโดยตรง กล่าวคือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น อุปทานของเงินออมจะเพิ่มขึ้น แต่หากอัตราดอกเบี้ยลดลง อุปทานของเงินออมจะลดลง ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยในทรรศนะของนักเศรษฐศาสตร์คลาสสิกแล้วถือว่าอัตราดอกเบี้ยจะส่ง ผลกระทบต่อปริมาณการออมได้ โดยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่เป็นบวกจะเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ออมทำการออมมากขึ้น เส้นการออมที่แท้จริงจึงมีลักษณะเป็นเส้นชันขึ้นจากซ้ายไปขวาและมีค่าความชันเป็นบวกแสดงว่าการออมที่แท้จริงผันแปรไปในทิศทางเดียวกันกับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นการออมทรัพย์จะเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย

ฟังก์ชั่นการออมตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ของสำนักคลาสสิก แสดงได้ดังนี้

$$S = S(r)$$

กำหนดให้ S = การออมที่แท้จริง

r = อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

นอกจากนี้ Irving Fisher ได้ทำการศึกษาทฤษฎีอัตราดอกเบี้ย กล่าวว่า อัตราดอกเบี้ยตามปกติจะกำหนดเป็นร้อยละของเงินต้นในรูปของตัวเงิน ที่เรียกว่าอัตราดอกเบี้ยในนาม (Nominal interest rate) หรืออัตราดอกเบี้ยที่เป็นตัวเงิน ซึ่งแตกต่างไปจากอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Real interest rate) อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง คืออัตราดอกเบี้ยที่ได้มีการขจัดอิทธิพลภาวะเงินเฟ้อแล้ว (รัตนา สายคณิต.2544:42-45)

2.6 ทฤษฎีอัตราเงินเฟ้อ

เงินเฟ้อ หมายถึง ภาวการณ์ที่ระดับราคาสินค้าและบริการโดยทั่วไปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หากเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นแต่เพียงเล็กน้อยเป็นปกติก็จะสร้างสิ่งจูงใจแก่ผู้ประกอบการ แต่หากเพิ่มขึ้นมากและผันผวนก็จะสร้างความไม่แน่นอนและก่อให้เกิดปัญหาต่อระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการครองชีพของประชาชนและการขาดเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ การวัดอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทยวัดจากอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค ซึ่งเป็นดัชนีที่จัดทำโดยกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ โดยคำนวณจากค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของราคาสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ผู้บริโภคซื้อหาเป็นประจำ โดยน้ำหนักของสินค้าและบริการแต่ละรายการกำหนดจากรูปแบบการใช้จ่ายของครัวเรือน

ตามหลักทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ ชนิดของเงินเฟ้อมีอยู่ 2ชนิด ดังนี้

1. เงินเฟ้อที่เกิดทางด้านอุปสงค์ หมายถึง เงินเฟ้อที่เกิดขึ้นเนื่องจากอุปสงค์รวมเปลี่ยนแปลงสูงขึ้น ซึ่งทำให้ประชาชนมีความต้องการใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น (ลดการออมทรัพย์) หรือเอกชนแข่งยันกันลงทุนเพิ่มขึ้น หรือเกิดจากมาตรการทางการคลัง เช่นรัฐจ่ายเงินซื้อสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น ลดภาษีที่เก็บจากประชาชน

2. เงินเฟ้อที่เกิดจากทางด้านต้นทุน หมายถึง เงินเฟ้อที่เกิดจากการเลื่อนของเส้นอุปทานรวมระยะสั้นไปทางซ้ายมือของเส้นเดิม สาเหตุที่ทำให้เส้นอุปทานรวมระยะสั้นเลื่อนไปทางซ้ายมืออาจจะเกิดจากการที่แรงงานคาดคะเนระดับราคาสูงขึ้น จึงทำแรงงานเรียกร้องค่าแรงที่เป็นตัวเงินสูงขึ้น หรืออาจจะเกิดจากปัจจัยอื่นที่ทำให้อุปทานรวมลดลงอย่างทันที (Supply shock) ดังนั้นเมื่ออัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้น ทำให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงลดลงและจะส่งผลให้การออมลดลงด้วย (รัตนา สายคณิต. 2544:184-185)

2.7 ความหมายของพฤติกรรมและพฤติกรรมการออม

ความหมายของพฤติกรรม ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 15) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง ปฏิกิริยาหรือกิจกรรมทุกชนิดที่มนุษย์กระทำไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ เช่น การเดิน การพูด การเกิดความรู้สึก ความชอบ ความสนใจ เป็นต้น

ชุดา จิตพิทักษ์ (2526 :6) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำของบุคคลไม่เฉพาะสิ่งที่แสดงปรากฏออกมาภายนอกเท่านั้น แต่รวมถึงสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจของบุคคล ไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง เช่น คุณค่า เจตคติ ความคิดเห็น ความเชื่อ เป็นต้น

จันจิรา สุวรรณกำจาย (2543 : 12-13) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของบุคคลที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายในจิตใจและสิ่งเร้าภายนอกโดยการกระทำนั้นเป็นไปโดยรู้ตัวหรือเป็นไปอย่างไม่รู้สึกตัว อาจเป็นพฤติกรรมที่พึงประสง ค์หรือ ไม่พึงประสงค์ ไม่ว่าสิ่งมีชีวิตและบุคคลอื่นสามารถสังเกตการณ์กระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตาม แต่สามารถใช้เครื่องมือทดสอบได้

<u>ความหมายของพฤติกรรมการออม</u> ได้มีผู้วิจัยต่าง ๆ ได้ให้ความหมายดังนี้

รดา อดุลย์วัฒนกุล (2549:4) ได้นิยาม พฤติกรรมการออม หมายถึง วัตถุประสงค์ในการออม ปริมาณการออมและรูปแบบการออมของครัวเรือน

เสกสรร ศุภแสง (2536:4) ได้นิยามว่า พฤติกรรมการออม หมายถึง ลักษณะนิสัยของบุคคลในการเก็บออมรายได้ส่วนที่เหลือเมื่อหักรายจ่ายแล้ว ซึ่งแต่ละบุคคลมีปริมาณการออม รูปแบบการออม และแหล่งเงินออม ตามลักษณะนิสัยแห่งตน

หทัยรัตน์ มาประณีต (2549:2) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมการออมที่สะท้อนถึงพฤติกรรมการประหยัดเงินควบคู่ไปด้วย โดยให้ความหมายของพฤติกรรมการออมว่า การกระทำที่แสดงให้เห็นการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดและระมัดระวัง เหมาะสมกับฐานะและจำนวนเงินที่มีอยู่ ทำให้สามารถมีเงินเหลือเก็บได้

2.8 รูปแบบการออม

2.8.1 รูปแบบการออมที่เกี่ยวกับสถาบันการเงิน

สถาบันการเงินเปรียบเสมือนหัวใจในการประกอบธุรกิจของประเทศ เพราะเป็นแหล่งเงินทุนที่ได้มาจากการปล่อยให้กู้ยืมทั้งธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน หรือสถาบันการ เงินอื่น ๆ โดยมีที่มาจากเงินออมของประชาชนเป็นหลัก ยิ่งประเทศใดมีปริมาณเงินออมสูงและมีสถาบันการเงินที่มีการบริหารงานที่ดีจะทำให้อัตราดอกเบี้ยของการกู้ยืมต่ำ เป็นแรงกระตุ้นให้มีการแข่งขันประชาชนในประเทศนั้น ๆ ก็จะมีการกินดีอยู่ดี ซึ่งสถาบันการเงินสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. สถาบันการเงินในระบบ เป็นสถาบันการเงินที่ถูกตั้งขึ้นเป็นทางการ โดยมีกฎหมายและระเบียบข้อบังคับควบคุมการดำเนินงานของสถาบันการเงินในแต่ละประเภท

2. สถาบันการเงินนอกระบบ เป็นสถาบันการเงินที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ ไ ม่มีกฎหมายและระเบียบข้อบังคับควบคุมการดำเนินงาน เช่น การเล่นแชร์ การกู้ยืมเงินโดยตรงไม่ผ่านสถาบันการเงิน

สถาบันการเงินในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการออม มีดังนี้

ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์ทำหน้าที่หลักในการรับฝากเงินจากประชาชนและเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญ ซึ่งลักษณะการออมในรูปแบบการฝากเงินเงินจะสามารถแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ

เงินฝากออมทรัพย์ (Saving Deposit) คือเงินฝากที่มีรูปแบบในการฝากที่สามารถฝากและถอนได้ตามที่ผู้ฝากต้องการ

เงินฝากประจำ (Fixed Deposit) คือเงินฝากที่มีรูปแบบในการฝากที่มีกำหนดระยะเวลา ไม่ว่าจะเป็น 3 เดือน 6 เดือน หรือ 12 เดือน ซึ่งสามารถถอนได้เมื่อครบกำหนดการฝาก

เงินฝากกระแสรายวัน (Current Deposit) คือ เงินฝากที่มีรูปแบบในการฝากเพื่อหมุนเวียนในการทำธุรกิจ ซึ่งการฝากจะไม่ได้รับดอกเบี้ย และก ารถอนจะทำได้โดยการผ่านเช็ค ซึ่งผู้ฝากจะได้รับความคล่องตัวในการบริหารจัดการเงิน

ธนาคารออมสิน เป็นธนาคารที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นเพื่อรับฝากเงินกับประชาชนทั่วไป ซึ่งจะมีการฝากเงินโดยการซื้อสลากออมสินที่ทางธนาคารเป็นผู้ออก ซึ่งผู้ฝากสามารถได้รับดอกเบี้ยและลุ้นรับรางวัล และอีกบทบาทหนึ่งคือเป็นแหล่งเงินทุนที่สามารถให้ประชาชนทั่วไปสามารถกู้ยืมเงินได้

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีจุดประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน เพื่อส่งเสริมอาชีพการดำเนินงานของเกษตรและสหกรณ์ซึ่งมีฐานะไม่ค่อยดีให้ดีขึ้น

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ เป็นสถาบันการเงินที่ให้บริการรับฝากเงิน และเป็นแหล่งเงินทุนให้ประชาชนกู้ยืมเพื่อใช้ในการซื้อที่อยู่อาศัย และให้ความช่วยเหลือแก่นิติบุคคลทำการจัดสรรที่ดินและบ้านจำหน่ายให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลาง

บริษัทเงินทุนและหลักท รัพย์ บริษัทเงินและหลักทรัพย์ทำหน้าที่ในการระดมเงินออมจากประชาชน แล้วนำเงินออมไปหาผลประโยชน์ต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสถาบันการเงินที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพอย่างเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออม และให้กู้ยืม เมื่อเกิดความจำเป็น ซึ่งจะคิดอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมที่ถูกกว่าสถาบันการเงินประเภทอื่น

สหกรณ์การเกษตร เป็นสถาบันการเงินที่ทำหน้าที่จัดหาเงินทุนให้สมาชิกกู้ยืม เพื่อนำไปลงทุนประกอบอาชีพและใช้จ่ายในครอบครัว โอยมีอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำและเหมาะสม

บริษัทประกันชีวิต เป็นสถาบันการเงินที่มีลักษณะการออมอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจะมีกำหนดระยะเวลาในการฝาก และผู้ทำประกันจะได้รับความคุ้มครองตามรายละเอียดในกรมธรรม์ที่

ได้ทำไว้ โดยบริษัทประกันชีวิตจะมีหน้าที่เก็บเบี้ยประกัน และรับผิดชอบในการจ่ายเงินให้แก่ผู้เอาประกันหรือผู้รับผลประโยช น์ การประกันชีวิตเป็นสัญญาระยะยาว และผู้ทำประกันจะต้องมีการจ่ายเงินให้แก่บริษัทประกันอย่างสม่ำเสมอตามที่ได้ตกลงกันไว้

2.8.2 นโยบายส่งเสริมของรัฐบาล

รัฐบาลได้มีมาตรการส่งเสริมการออมในระยะยาวให้แก่ประชาชน ซึ่งจะเห็นได้จากมาตรการที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาระบบการเงินของประเทศในช่วงปี 2538 เป็นต้นมา และในปี 2552 ได้มีมาตรการให้เงินช่วยเหลือแก่บุคคลที่มีรายได้ไม่ถึง 15,000 บาทต่อเดือน และเงินช่วยเหลือผู้สูงอายุเพื่อลดภาระให้แก่ครอบครัว ซึ่งมาตรการส่งเสริมการออมที่อยู่ในแผนพัฒนาระบบการเงินของประเทศไทย มีดังนี้

1. การยกเว้นภาษีดอกเบี้ยสำหรับเงินบัญชีออมทรัพย์ ถ้าบัญชีนั้น ๆ มีรายได้ดอกเบี้ยไม่เกิน 20,000 บาทต่อปี
2. การลดอัตราภาษีที่จัดเก็บดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะยาวตามวัตถุประสงค์ของการออม เช่นบัญชีที่มีการฝากประจำเป็นเวลา 2 ปี และมีการฝากทุก ๆ เดือน เดือนละเท่ากัน จะไม่ต้องเสียภาษีดอกเบี้ย 15 %
3. มาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ การจัดตั้ งกองทุนส่วนบุคคล มาตรการลดหย่อนภาษีด้วยการซื้อประกันชีวิต หรือการยกเว้นภาษีของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ(RMF , LTF)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การออมภาคครัวเรือนเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก จึงได้มีผู้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อกับการออม และได้ศึกษาถึงพฤติกรรมการออมด้วย ซึ่งผลการศึกษาที่ผ่านมาสามารถสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยด้านรายได้

โสภณ โรจน์ธำรง (2529) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า รายได้เป็นปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออมของกลุ่มครัวเรือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทางบวก นอกจากนี้ความยืดหยุ่นของเงินออมต่อรายได้ของกลุ่มครัวเรือนต่าง ๆ มักมีค่ามากกว่าหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เงินออมของครัวเรือนจะมีความเหลื่อมล้ำกันมากกว่ารายได้ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะครัวเรือนต่าง ๆ พยายามรักษามาตรฐานการบริโภคให้ใกล้เคียงกัน ในกรณีของกลุ่มครัวเรือนทั้งหมดและกลุ่มเขตเทศบาล ทั้งนี้ยังได้มีการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของครัวเรือนเมื่อปี 2536 พบว่ารายได้เป็นปัจจัยกำหนดการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 99 และมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก โดยมีค่าความยืดหยุ่นของเงินออมต่อรายได้มีค่าสูงมากโดยอยู่ระหว่างร้อยละ 2.0 – 4.5 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ

อรวรรณ ยี่สาร (2538) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตกรุงเทพ ปริมณฑล และในต่างจังหวัด พบว่ารายได้เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และในเขตต่างจังหวัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 99 และมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก โดยงานวิจัยของ สุทิพย์ พิบูลย์ทิพย์ (2538) ได้ศึกษาเรื่องการออมของครัวเรือนในสถาบันการเงินในประเทศไทย พบว่า รายได้ของครัวเรือนที่แท้จริง อัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของการออมและจำนวนสาขาของสถาบันการเงินมีอิทธิพลในทางบวกกับการออมของครัวเรือนที่แท้จริง เช่นเดียวกับ ปณิตา มนตรี (2547) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครัวเรือนในประเทศไทย พบว่า รายได้ที่ใช้จ่ายจริงต่อหัวและพฤติกรรมการออมหลังวิกฤตเศรษฐกิจ ปี 2540 มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการออมของครัวเรือน ชัยรัตน์ ตันติพงศ์พันธ์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมในภาวะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากลดลง พบว่า รายรับมีผลกระทบต่อการออมในภาวะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ เมื่อรายรับเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลให้สัดส่วนการออมเพิ่มขึ้น 1.012 หน่วย ชัยยศ สรรพทรัพย์ (2549) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือน เกษตรกรอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ปีการเพาะปลูก 2547- 2548 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการออมรวมของครัวเรือนเกษตรกรในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ระดับการศึกษา รายไ ด้สุทธิในภาคการเกษตร รายได้สุทธินอกภาคเกษตร สินทรัพย์ และสัดส่วนจำนวนสมาชิกที่อยู่ในวัยพึ่งพิง ทั้งนี้ รดา อดุลย์วัฒนกุล (2549) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทย พบว่า รายได้ของครัวเรือนที่แตกต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 มีการออมที่แตกต่างกัน และ ในระดับมหภาค รายได้ของครัวเรือนมีผลให้แนวโน้มการออมภาคครัวเรือนเพิ่มในอัตราลดลง

จากผลงานวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่ารายได้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมภาคครัวเรือนของไทย โดยมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก

ปัจจัยด้านดอกเบี้ยเงินฝาก ค่าใช้จ่ายในการบริโภค

Praveena (1986) ได้ศึกษาในเชิงทฤษฎี แสดงให้เห็นว่าในทางหนึ่งอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นจะเป็นสิ่งจูงใจในการออมที่สถาบันการเงินเพิ่มขึ้นผ่าน Level Effect โดยที่อัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลต่อราคาโดยเปรียบเทียบของการถือเงินและระดับการบริโภคในปัจจุบัน ความโน้มเอียงในการออมจึงเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถอธิบายโดยผ่าน Timing Effect อัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นย่อมเปรียบเสมือนเป็นรางวัลสำหรับการเลื่อนการบริโภคไปยังวัยชรา ทั้งนี้สมมติให้การบริโภคตลอดช่วงชีวิตคงที่อันเป็นผลให้การออมเพิ่มขึ้นในปัจจุบัน Praveena ยังให้เหตุผลจาก Wealth Effect และ Substitution Effect อีกว่า หาก Substitution Effect มากกว่า Wealth Effect ความสัมพันธ์จะเป็นไปทางบวก เช่นเดียวกันกับ สุชาดา กิระกุล ,อมรา ศรีพยัคฆ์ และปรีชา พลอย

ดนัย (2526:) ได้มีการใช้ดอกเบี้ยเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำที่ธนาคารพาณิชย์หลังหักภาษีในการศึกษา โดยที่อัตราดอกเบี้ยเฉ ลี่ยถ่วงน้ำหนักมีอิทธิพลในทางบวกต่อแรงจูงใจในการออมในรูปทรัพย์สินทางการเงิน แต่ค่าความยืดหยุ่นของการออมทางการเงินต่ออัตราดอกเบี้ยมีค่าต่ำมากเมื่อเทียบกับค่าความยืดหยุ่นของการออมต่อรายได้ ซึ่งสอดคล้องกับ อุสาห์ แช่มสุวรรณ(2544) ที่ได้ทำการศึกษา ปัจจัยกำหนดก ารออมของครัวเรือนในประเทศไทยปี 2527-2541 พบว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่แท้จริงเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีผลให้การออมของครัวเรือนโดยรวมลดลง 12,010 ล้านบาท ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอัตราดอกเบี้ยเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม ดังเช่น ชัยรัตน์ ตันติพงศ์พันธ์ (2548) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมในภาวะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากลดลง ผลการศึกษาพบว่ารายจ่ายมีผลกระทบต่อการออมในภาวะอัตราดอกเบี้ยฝากลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือเมื่อรายจ่ายเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลให้สัด ส่วนการออมลดลง 1.174 หน่วย ส่วนหนี้สินไม่มีผลกระทบต่อการออมในภาวะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากมีผลกระทบต่อการออมในภาวะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือเมื่ออัตราดอกเ บี้ยเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้สัดส่วนการออมลดลง 638.858 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับ รดา อดุลย์วัฒนกุล (2549) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทยพบว่า เมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นจะมีผลให้แนวโน้มการออมภ าคครัวเรือนเพิ่มขึ้น ยกเว้น ปณิตา มนตรี (2547) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครัวเรือนในประเทศไทย ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน ทรัพย์สินและค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการออมภาคครัวเรือน

จากผลงานวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลในการจูงใจให้ประชาชนออมเงินมากขึ้น ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กันในทางบวก แต่ค่าใช้จ่ายในการบริโภคจะมีความสัมพันธ์ในทางลบ

ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

โสภณ โรจน์ธำรง (2537) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทยที่ได้จากการสำรวจการออมใน พ.ศ. 2536 พบว่าหัวหน้าครัวเรือนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมจะมีระดับการออมต่ำกว่าหัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้ นไป และยังพบว่าจำนวนผู้ที่ไม่มีเงินได้ในครัวเรือนเป็นปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการออม โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางลบ และ ชัยวุฒิ อัศวรุจิกุล (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การออมโดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐกิจในประเทศไทย พบว่า ครัวเรือนแต่ละอาชีพจะมีค่าการออมที่แตกต่ างกันออกไป โดยครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมจะมีค่าการออมติดลบ ในขณะที่ครัวเรือนที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปจะมีการออมเฉลี่ยไม่มากนักเมื่อเทียบกับอาชีพอื่น ส่วนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพค้าขายและเจ้าของ

ธุรกิจจะมีการออมสูงสุด ส่วนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพข้าราชการ พนักงานองค์กรของรัฐและลูกจ้างภาคเอกชนมีการออมเฉลี่ยในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพโรจน์ เงาวิจิตร (2543) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถา นภาพสมรส การมีบุตร ช่วงอายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และอาชีพหลัก มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการออมทรัพย์ของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยเฉพาะการออมทรัพย์เพื่อใคร วัตถุประสงค์ในการออมทรัพย์แบบผูกพันและรูปแบบในการออม ทั้ง นี้ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมมากที่สุดคือ ระดับรายได้ ช่วงอายุ และอาชีพหลักและยังมีงานวิจัยของ เฉลิม ศักดิ์ รอดเกลี้ยง (2547) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของข้าราชการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประเภทของข้าราชการ อายุราชการ รายจ่ายต่อเดือน หนี้สินต่อเดือนแตกต่างกัน ย่อมมีพฤติกรรมการออมในด้าน ระดับการออม รูปแบบการออมทั้งในรูปแบบการออมเกี่ยวกับสถาบันการเงิน รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวกับสถาบันการเงิน รวมทั้งวัตถุประสงค์ในการออม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากผลงานวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ ได้แก่ปัจจัยส่วนบุคคล จำนวนผู้อาศัยในครอบครัวที่ไม่มีรายได้ ระดับการศึกษา เป็นปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ ออม ของครัวเรือนในเชิงลบ ส่วนปัจจัยด้านเพศ สถานภาพการสมรส การมีบุตร ช่วงอายุ ระดับการศึกษา นั้นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม

ปัจจัยด้านจำนวนผู้พึ่งพิง

ชัยยศ สรรพทรัพย์ (2549) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือน เกษตรกรอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ปีการเพาะปลูก 2547- 2548 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการออมรวมของครัวเรือนเกษตรกรในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ระดับการศึกษา รายได้สุทธิในภาคการเกษตร รายได้สุทธินอกภาคเกษตร สินทรัพย์ และสัดส่วนจำนวนสมาชิกที่อยู่ในวัยพึ่งพิง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการออมรวมของเกษตรกรในเชิงลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่หนี้สิน รดา อดุลย์วัฒนกุล . (2549) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศพบว่าปัจจัยด้านจำนวนสมาชิกที่อยู่ในภาระพึ่งพิงที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากงานวิจัยด้านจำนวนผู้พึ่งพิงนั้น ทำให้เห็นว่าจำนวนผู้พึ่งพิงของครัวเรือนที่แตกต่างกันจะส่งผลกระทบต่อจำนวนการออมและพฤติกรรมการออม
ซึ่งจากงานวิจัยปัจจัยด้านต่าง ๆ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านรายได้ ด อกเบี้ย มีความสัมพันธ์กับการออมในทิศทางบวก คือ เมื่อรายได้ หรือ ดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นจะทำให้ระดับการออมมากขึ้นด้วย

2. ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย ภาระหนี้สิน อัตราเงินเฟ้อ มีความสัมพันธ์กับการออมในทิศทางลบ คือ เมื่อค่าใช้จ่าย ภาระหนี้สิน อัตราเงินเฟ้อ เพิ่มขึ้น จะทำให้ระดับการออมนั้นลดลง

3. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา อายุการทำงาน อาชีพ ที่แตกต่างกันทำให้พฤติกรรมการออมซึ่งได้แก่ รูปแบบการออม วัตถุประสงค์ในการออม ความถี่ในการออมนั้นย่อมแตกต่างกันด้วย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้มีการศึกษาพฤติกรรมการออม และปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณการออมของของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่พนักงานที่ทำงานในบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3 จำนวน 6 เขต ได้แก่ เขตหนองแขม เขตบางแค เขตเอกชัย เขตธนบุรี เขตบางพลัด เขตราษฎร์บูรณะ ในปี 2552 ซึ่งมีจำนวนพนักงานทั้งสิ้น รวม 974 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานองค์การโทรศัพท์นครหลวงที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 5 (หรือ 0.05) โดยวิธีคำนวณจากสูตรของ Yamane (Taro Yamane : 1967)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของกลุ่มประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อแทนค่าจะได้

$$n = \frac{974}{1+974(0.05)^2}$$

เพราะฉะนั้นกลุ่มตัวอย่าง = 283 ตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้กระทำโดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) และเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของประชากรทุกพื้นที่ จึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแยกตามพื้นที่ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

พื้นที่การทำงาน	จำนวนประชากร		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	
	คน	%	คน	%
เขตหนองแขม	160	16.4	46	16.4
เขตบางแค	179	18.4	52	18.4
เขตเอกชัย	145	14.8	42	14.8
เขตธนบุรี	155	16.0	45	16.0
เขตบางพลัด	185	19.0	54	19.0
เขตราษฎร์บูรณะ	150	15.4	44	15.4
รวม	974	100	283	100

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่มีลักษณะให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อายุในการทำงาน ตลอดจนจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนสมาชิกที่อยู่ในภาระพึ่งพิง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ ยต่อเดือน และภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ นโยบายส่งเสริมการออมของรัฐ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม เกี่ยวกับวัตถุประสงค์การออม รูปแบบการออม ตลอดจนความถี่ในการออม และระดับปริมาณการออม

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย และสร้างเครื่องมือในการวิจัยให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายของการวิจัย

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาแบบสอบทดสอบจะได้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

3. กำหนดประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการทราบ เกี่ยวกับพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเพื่อนำไปสร้างแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ได้สร้างขึ้น ไปขอคำปรึกษาจากประธานและผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถามเพื่อหาความตรง (Validity) และความถูกต้องในเชิงของเนื้อหาและขอคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้แบบสอบถามนั้นสามารถเก็บข้อมูลได้ครบสมบูรณ์

5. นำแบบสอบถามตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดย ทดลองกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน คือพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตแจ้งวัฒนะ ซึ่งมีพนักงานจำนวนมาก และมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง และนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (AlphaCoefficient)โดยใช้สูตรของครอนบาค(Cronbach)ดังนี้

$$\alpha = \left(\frac{K}{K-1}\right)\left(1-\frac{\Sigma s_i^2}{s_t^2}\right)$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

k แทน จำนวนข้อสอบ

s_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

จากการแทนค่าลงในสูตร พบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 0.7 แบบสอบถามจึงมีความน่าเชื่อมั่นได้ร้อยละ 70

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 โดยนำแบบสอบถามไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างและนัดระยะเวลาในการเก็บแบบสอบถาม โดยใช้ระยะเวลาจำนวน 1 สัปดาห์ ในเดือนกรกฎาคม 2552

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบจากกลุ่มตัวอย่างมารวบรวมแล้วดำเนินการดังนี้

1) ตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ ครบถ้วนในการตอบแบบสอบถาม และแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2) การลงรหัส นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้ว มาลงรหัสตามที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า

3) การประมวลผลข้อมูล นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วมาบันทึกโดยใช้คอมพิวเตอร์เพื่อทำการประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และแจกแจงความถี่ของตัวแปร คำนวณค่าร้อยละ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลมีวิธีการดังนี้

1) การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมและปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3 กระทำโดยวิธีการพรรณนา โดยใช้ร้อยละ ความถี่ และค่าเฉลี่ย

2) การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3 กระทำดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสังคมและเศรษฐกิจระดับบุคคลกับปริมาณการออมกระทำโดยวิธีการถดถอยเชิงพหุ โดยมีแบบจำลองดังนี้

$$S_1 = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4 + \beta_5 X_5 + \beta_6 X_6$$

โดยที่

S_1 แทน ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3

β_0 แทน ส่วนตัดแกน Y เมื่อ กำหนดให้ $x_1, x_2, x_3, \ldots x_4 = 0$

β_{1-6} แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

X_1 แทน อายุของพนักงาน (ปี)

X_2 แทน อายุในการทำงาน (ปี)

X_3 แทน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)

X_4 แทน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน (บาท)

X_5 แทน ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน (บาท)

X_6 แทน จำนวนสมาชิกภาระพึ่งพิง (คน)

2.2 การวิเคราะห์ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเศรษฐกิจทางสังคมกับการเปลี่ยนแปลงปริมาณการออม กระทำโดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

การให้คะแนนใช้วิธีของ Likert โดยการแบ่งมาตราส่วน (Scale) ออกเป็น 5 ช่วง และให้คะแนนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านปัจจัยเศรษฐกิจระดับสังคมดังนี้

คะแนน 5 คือ เมื่อมีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจระดับสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณการออมในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 คือ เมื่อมีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจระดับสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณการออมในระดับมาก

คะแนน 3 คือ เมื่อมีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจระดับสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณการออมในระดับปานกลาง

คะแนน 2 คือ เมื่อมีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจระดับสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณการออมในระดับน้อย

คะแนน 1 คือ เมื่อมีว่าความคิดเห็นปัจจัยด้านเศรษฐกิจระดับสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณการออมในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมาย

ในการแปลความหมายจากคะแนน ความคิดเห็น ของกลุ่มตัวอย่างเ กี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจระดับสังคมที่ ส่งผลต่อการออม กระทำโดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจระดับสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณการออมในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจระดับสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณการออมในระดับมาก
2.51-3.50	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจระดับสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณการออมในระดับปานกลาง
1.51-2.50	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจระดับสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณการออมในระดับน้อย
1.00-1.50	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจระดับสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณการออมในระดับน้อยที่สุด

4.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

4.3.1 สถิติที่ใช้ในการพรรณนาข้อมูลพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของสัมประสิทธิ์การถดถอยแต่ละตัว เป็นการทดสอบดูว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่กำหนดขึ้นในแบบจำลอง ว่ามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามหรือไม่ กระทำโดยใช้ สถิติทดสอบ t-Test) เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ของ ตัวแปรที่ประมาณการไว้จากสมการถดถอยแต่ละตัว โดยใช้ข้อมูลตัวอย่างในการประมาณการขึ้นมา เพื่อดูว่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระที่ประมาณการไว้นั้นมีนัยสำคัญในสถิติจริงหรือไม่ ซึ่งมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$t = \frac{\hat{\beta}}{SE\,\hat{\beta}}$$

โดยที่

t = การทดสอบ T-Test

$\hat{\beta}$ = การประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของแต่ละตัวแปร

SE = ค่า Standard Error ที่เกิดขึ้นแต่ละตัวแปร

ผลการทดสอบสมมติฐาน อาจจะเป็น

1. ยอมรับสมมติฐาน $H_0 : \beta_i = 0$ หมายความว่า ตัวแปรตามไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระในรูปเชิงเส้น

2. ปฏิเสธสมมติฐาน H_o หรือยอมรับสมมติฐาน $H_1 : \beta_i \neq 0$ หมายความว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในรูปเชิงเส้น

4.3.3 การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของสัมป ระสิทธิ์การถดถอยทุกตัวพร้อมกัน เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดที่กำหนดขึ้นในแบบจำลองนั้น มีอิทธิพลต่อการกำหนดการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามหรือไม่ กระทำโดยใช้ สถิติทดสอบ F-Test (Overall Test) คือการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าพารามิเตอร์ประมาณความชัน (slope) ทุกตัวที่ได้จากสมการถดถอย ผลจากการประมาณการจึงควรที่จะได้ทำการทดสอบทางสถิติดูว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระที่ประมาณการนั้นมีนัยสำคัญทางสถิติจริงหรือไม่ ซึ่งสามารถคำนวณได้จากสูตร ดังนี้

$$F = \frac{ESS / df}{RSS / df}$$

$$F = \frac{(n-k)ESS}{(n-1)RSS}$$

$$F = \frac{(n-k)}{(1-n)} \frac{ESS / TSS}{1 - ESS / TSS}$$

$$F = \frac{(n-k)ESS}{(k-1)TSS - ESS}$$

$$F = \frac{n-k}{k-1}\frac{R^2}{1-R^2} = \frac{R^2}{(1-R^2)}/\frac{(k-1)}{(n-k)}$$

โดยที่

F = การทดสอบ F-Test (Overall Test)

R^2 = Multiple Coefficient of Determination

TSS = Total Sum of Square คือ ผลรวมของกำลังสองทั้งหมด

ESS = Explained Sum of Square คือ ผลรวมของกำลังสองที่อธิบายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ

RSS = Residual Sum of Square คือ ผลรวมของกำลังสองของค่าคลาดเคลื่อน (Error Term)

df = จำนวน Degree of Freedom

n = จำนวนข้อมูล (Observation)

k = จำนวนตัวแปรอิสระในสมการ (Parameter)

$(n-1)$ = จำนวน Degree of Freedom คือ จำนวนข้อมูลที่อยู่เหลืออยู่หลังหัก Parameter แล้ว

ผลการทดสอบสมมติฐาน อาจจะเป็น

1. ยอมรับสมมติฐาน $H_0: \beta_i = 0$ หมายความว่า ตัวแปรตามไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระในรูปเชิงเส้น

2. ปฏิเสธสมมติฐาน H_o หรือยอมรับสมมติฐาน $H_1: \beta_i \neq 0$ หมายความว่า ตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวที่มีความสัมพันธ์ที่กับตัวแปรอิสระในรูปเชิงเส้น จึงต้องทดสอบต่อไปว่ามีตัวแปรอิสระตัวใดที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติทดสอบ t

4.3.4 สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Multiple Coefficient of Determination : R^2) หมายถึง อัตราส่วนของการเปลี่ยนแปลงรวมหรือการกระจายของตัวแปรตามซึ่งได้ถูกอธิบาย โดยการผันแปรของตัวแปรอิสระในเส้นเชิงถดถอย ซึ่งการบอกว่าตัวแปรอิสระ ทั้งหมดมีผลต่อตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด โดยมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$R^2 = 1 - \frac{ESS}{TSS}$$

โดยที่ TSS = Total Sum of Square คือ ผลรวมของกำลังสองทั้งหมด

ESS = Explained Sum of Square คือ ผลรวมของกำลังสองที่อธิบายถึงค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการออม และปัจจัยที่ส่งผลต่อ การออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3” ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแยกนำเสนอดังนี้

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 5 ตอนตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

ตอนที่ 3 ปัจจัยสังคมและเศรษฐกิจระดับบุคคลที่ส่งผลต่อการออมของพนักงาน บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเศรษฐกิจระดับสังคมที่ส่งผลต่อการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของพนักงานบริษัทฯ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แยกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะและสถานะทั่วไปของพนักงานฯ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนสมาชิกที่อยู่ในภาระพึ่งพิง ระดับการศึกษา และลักษณะที่อยู่อาศัย ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเศรษฐกิจระดับบุคคล ประกอบด้วย รายได้ ค่าใช้จ่าย และทรัพย์สินของพนักงานฯ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.1 <u>ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะและสถานะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง</u>

พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 283 คน มีคุณลักษณะและสถานะทั่วไปในครอบครัว ดังข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของคุณลักษณะและสถานะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ	**283**	**100.0**
ชาย	84	29.7
หญิง	199	70.3
2. อายุ	**283**	**100.0**
21 – 30 ปี	22	7.8
31 – 40 ปี	56	19.8
41 – 50 ปี	167	59.0
51 – 60 ปี	38	13.4
3. สถานภาพ	**283**	**100.0**
โสด	112	39.6
สมรส	148	52.3
หม้าย	12	4.2
แยกกันอยู่ / หย่าร้าง	11	3.9
4. ระดับการศึกษา	**283**	**100.0**
ต่ำกว่าปริญญาตรี	68	24.0
ปริญญาตรี	183	64.7
ปริญญาโท	32	11.3
5. อายุในการทำงาน Mean = 19 ปี Min = 2 ปี Max = 36 ปี	**283**	**100.0**
น้อยกว่า 10 ปี	49	17.3
11-20 ปี	113	39.9
21-30 ปี	102	36.0
มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	19	6.7
6. จำนวนสมาชิกในครอบครัว	**283**	**100.0**
1 – 3 คน	113	39.9
4 – 6 คน	135	47.7
7 – 9 คน	31	11.0
10 คนขึ้นไป	4	1.4

ตาราง 2 (ต่อ)

คุณลักษณะและสถานะทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
7. จำนวนสมาชิกที่อยู่ในภาระพึ่งพิง		
เด็กทารก ถึง 20 ปี	166	58.7
- 1 คน	75	26.5
- 2 คน	79	27.9
- 3 คน	12	4.2
ผู้สูงอายุ	131	46.3
- 1 คน	68	24.0
- 2 คน	51	18.0
- 3 คน	12	4.2
อื่น ๆ (มากกว่า20ปี ถึง 59ปี)	31	3.9
- 1 คน	4	1.4
- 2 คน	3	1.1
- 5 คน	4	1.4

จากตาราง 2 สามารถสรุปข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนสมาชิกที่อยู่ในภาระพึ่งพิง ระดับการศึกษา และลักษณะที่อยู่อาศัย ของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 จำนวน 283 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้ดังนี้

<u>เพศ</u> พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 70.3 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 29.7 ตามลำดับ

<u>อายุ</u> กลุ่มตัวอย่าง พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มีอายุอยู่ในช่วง 41 – 50 ปี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 รองลงมา มีอายุอยู่ในช่วง 31 – 40 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 19.8 มีอายุอยู่ในช่วง 51 – 60 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็น ร้อยละ 13.4 และ มีอายุอยู่ในช่วง 21-30 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 ตามลาดับ

<u>สถานภาพ</u> พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มีสถานภาพสมรสมากที่สุด จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 รองลงมาคือสถานภาพโสด จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6 หม้ายจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 และแยกกันอยู่ / หย่าร้าง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9

ระดับการศึกษา พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 64.7 รองลงมาคือต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 และปริญญาโท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3

ระยะเวลาในการทำงาน พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มีระยะเวลาในการทำงาน 11-20 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 39.9 รองลงมาคือ ระยะเวลาในการทำงาน 21-30 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 ระยะเวลาในการทำงาน 1-10 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 ระยะเวลาในการทำงาน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7

จำนวนสมาชิกในครอบครัว พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มีสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน มากที่สุด จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 47.7 รองลงมาคือสมาชิกในครอบครัว 1-3 คน จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 39.9 สมาชิกในครอบครัว 7-9 คน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 และสมาชิกในครอบครัว 10 คนขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4

จำนวนสมาชิกที่อยู่ในภาระพึ่งพิง พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มีสมาชิกที่อยู่ในภาระพึ่งพิงเป็น เด็กทารกถึง 20 ปี 1-3 คน มากที่สุด จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 รองลงมาคือสมาชิกที่อยู่ในภาระพึ่งพิงเป็นผู้สูงอายุ จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 และสมาชิกที่อยู่ในภาระพึ่งพิงเป็นกลุ่มอื่นๆ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9

1.2 ข้อมูลรายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน ของกลุ่มตัวอย่าง

พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 283 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน ดังข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและร้อยละของ รายได้ ค่าใช้จ่าย ภาระหนี้สิน ของพนักงาน ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3

รายได้ ค่าใช้จ่าย ภาระหนี้สิน		ค่าเฉลี่ย (บาท/เดือน)	ร้อยละ
1. รายได้(บาท/เดือน)		**70,343**	**100**
รายได้ประจำ		39,162	55.67
รายได้อื่นๆ		31,181	44.33
เงินช่วยเหลือ/สวัสดิการ(ค่าเช่าบ้าน ค่ารักษาพยาบาล ฯลฯ)	5,990		
รายได้จากการประกอบอาชีพพิเศษ	10,530		
รายได้จากทรัพย์สินอื่น ๆ(ค่าเช่าบ้าน ค่าเช่าที่ดินฯลฯ)เฉลี่ยต่อเดือน	8,611		
อื่น ๆ	6,049		
2. ค่าใช้จ่าย		**21,195**	**100**
ค่าอาหาร		9,259	43.69
ค่าเครื่องนุ่งห่ม		3,400	16.04
ค่ารักษาพยาบาล		2,689	12.69
ค่าเล่าเรียนบุตร/หลาน		2,624	12.38
อื่น ๆ		3,223	15.21
3. หนี้สินเฉลี่ย		**16,787**	**100**
บัตรเครดิต/บัตรกดเงินสด		6,535	38.93
สินเชื่อบ้าน/สินเชื่ออสังหาริมทรัพย์		4,981	29.67
สินเชื่อรถ		3,955	23.56
เงินกู้นอกระบบ		-	-
อื่น ๆ		1,316	7.84

จากตาราง 3 สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน ของพนักงานฯที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ว่า พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มีรายได้ประจำเฉลี่ย 39,162 บาทต่อเดือนคิดเป็นร้อยละ 55.67 ของรายได้ทั้งหมด มีรายได้อื่นๆ ทั้งหมดเฉลี่ย 31,181 บาทต่อเดือนคิดเป็นร้อยละ 44.38 ของรายได้ทั้งหมด โดยรายได้ดังกล่าวประกอบด้วย เงินช่วยเหลือ /สวัสดิการ (ค่าเช่าบ้าน ค่ารักษาพยาบาล ฯลฯ) เฉลี่ย5,990 บาทต่อเดือน รายได้จากการประกอบอาชีพพิเศษ เฉลี่ย 10,530 บาทต่อเดือน รายได้จากทรัพย์สินอื่น ๆ(ค่าเช่าบ้าน ค่าเช่าที่ดินฯลฯ)เฉลี่ยต่อเดือน เฉลี่ย 8,611 บาทต่อเดือน และรายได้อื่นๆ เฉลี่ย 6,049 บาทต่อเดือน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 21,195 บาทต่อเดือน โดยมีประเภทของค่าใช้จ่ายดังนี้ ค่าอาหาร เฉลี่ย 9,259 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 43.69 ค่าเครื่องนุ่งห่ม เฉลี่ย 3,400 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 16.04 ค่ารักษาพยาบาล เฉลี่ย 2,689 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 12.69 ค่าเล่าเรียนบุตร /หลาน เฉลี่ย 2,624 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 12.38 และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เฉลี่ย 3,223 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 15.21 มีหนี้สินเฉลี่ย 16,786.57 บาทต่อเดือน โดยประเภทของหนี้สินมีดังนี้ บัตรเครดิต/บัตรกดเงินสดเฉลี่ย 6,535 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 38.93 สินเชื่อบ้าน/สินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ เฉลี่ย 4,981 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 29.67 สินเชื่อรถเฉลี่ย 3,955 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 23.56 และอื่น ๆ เฉลี่ย 1,316 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 7.84 แต่ไม่มีเงินกู้นอกระบบ

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทฯ

จากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามพบว่าว่า พนักงานฯ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการออมในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ และความถี่ในการออม ดังนี้

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการออมของพนักงานฯ

พฤติกรรมการออม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. วัตถุประสงค์ในการออม	**283**	**100.0**
เพื่อใช้ในยามชรา	148	52.3
เพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน	108	38.2
เพื่อใช้ซื้อสินทรัพย์	7	2.5
เพื่อใช้ในการศึกษา	8	2.8
อื่นๆ	12	4.2
2. รูปแบบการออม	**283**	**100.0**
การออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน	181	64.0
การออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน	102	36.0
รูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน (ตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ)		
เงินฝากกับธนาคาร	203	71.7
กรมธรรม์ประกันชีวิต	105	37.1
ตั๋วแลกเงิน	12	4.2
ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์	15	5.3
กองทุน/พันธบัตรรัฐบาล	34	12.0
รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน (ตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ)		
ออมทรัพย์ในรูปสินทรัพย์ถาวร	82	29.0
ออมโดยเก็บเงินสดไว้ในมือ	55	19.4
การเล่นแชร์	77	27.2
ออมในรูปโลหะและอัญมณีมีค่า	55	19.4
3. ปริมาณการออมเฉลี่ยต่อเดือน = 8,163 บาท		

ตาราง 4 (ต่อ)

พฤติกรรมการออม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
4. ความถี่ในการออม		
1 ครั้ง/วัน	3	1.1
1 ครั้ง/สัปดาห์	3	1.1
2 ครั้ง/สัปดาห์	3	1.1
1 ครั้ง/เดือน	172	60.8
2 ครั้ง/เดือน	32	11.3
3 ครั้ง/เดือน	6	2.1
1 ครั้ง/ปี	15	5.3
2 ครั้ง/ปี	24	8.5

จากตาราง 4 ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 จำนวน 283 คน สามารถสรุปข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม วัตถุประสงค์การออม รูปแบบการออม ตลอดจนความถี่ในการออมได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ในการออม พบว่า กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อใช้ในยามชรา มากที่สุด จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 52.3 รองลงมาคือ เพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 เพื่อวัตถุประสงค์ในการออมอื่นๆจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 เพื่อใช้ในการศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 และเพื่อใช้ซื้อสินทรัพย์ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5

รูปแบบการออม พบว่า กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มีการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินมากที่สุด จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 64.0 และการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0

รูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเ งิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มีเงินฝากกับธนาคาร มากที่สุด จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 71.1 รองลงมาคือ กรมธรรม์ประกันชีวิต จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 กองทุน/พันธบัตรรัฐบาล จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 และตั๋วแลกเงิน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2

รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มีออมทรัพย์ในรูปสินทรัพย์ถาวร มากที่สุด จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 รองลงมาคือ การเล่นแชร์ จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 27.2 และออมโดยเก็บเงินสดไว้ในมือและออมในรูปโลหะและอัญมณีมีค่า จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 เท่ากัน

ความถี่ในการออม พบว่า กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มีความถี่ในการออม 1 ครั้ง/เดือน มากที่สุด จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 รองลงมาคือ ความถี่ในการออม 2 ครั้ง/เดือน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 ความถี่ในการออม ความถี่ในการออม 2 ครั้ง/ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 ความถี่ในการออม 1 ครั้ง/ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 ความถี่ในการออม 3 ครั้ง/เดือน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 และความถี่ในการออม 1 ครั้ง/วัน และ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 เท่ากัน

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเศรษฐกิจระดับบุคคลกับปริมาณการออม โดยวิธีการถดถอยเชิงพหุ ได้กำหนดแบบจำลองสมการดังต่อไปนี้

$$S_1 = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4 + \beta_5 X_5 + \beta_6 X_6$$

โดยที่

S_1 แทน ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3

β_0 แทน ส่วนตัดแกน Y เมื่อ กำหนดให้ $x_1, x_2, x_3, \ldots x_6 = 0$

β_{1-6} แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

X_1 แทนอายุของพนักงาน บริษัท ทีโอที จำกัด(มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3

X_2 แทน ระยะเวลาการทำงานของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3

X_3 แทน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

X_4 แทน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

X_5 แทน ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน

X_6 แทน จำนวนสมาชิกภาระพึ่งพิงของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3

ตาราง 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเศรษฐกิจระดับบุคคลกับปริมาณการออม โดยวิธีการถดถอยเชิงพหุ

ตัวแปรอิสระ	Unstandardized Coefficients	Standardized Coefficients		t	Sig.	
	B	Std. Error	Beta			
(Constant)	-3819.161	2305.727		-1.656	0.099	
อายุ	926.407	877.186	0.081	1.056	0.292	
ระยะเวลาการทำงาน	3542.186	1221.721	0.197	2.899	0.004	**
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	0.233	0.032	0.498	7.326	0.000	**
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน	0.046	0.049	0.055	0.929	0.354	
ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน	0.074	0.030	0.139	2.448	0.015	*
จำนวนสมาชิกพึ่งพิง	-1415.825	530.291	-0.145	-2.670	0.008	*
R	0.548	F-statistic			9.651	
R Square	0.300	Sig. F Change			0.000	
Adjusted R Square	0.269	Durbin-Watson			2.052	

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มีดังนี้

$$S = -3819.161 + 3542.186 X_2 + 0.233 X_3 - 0.074 X_5 - 1415.825 X_6$$

ปัจจัยที่นำเข้าสมการใน การออมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มี 6 ปัจจัย ได้แก่ อายุ ระยะเวลาการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน จำนวนสมาชิกภาระพึ่งพิง โดยปัจจัยที่ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน จำนวนสมาชิกภาระพึ่งพิง ส่วนปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ระยะเวลาการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงการออม ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ได้ถึงร้อยละ 54.8 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 45.2 เป็นผลกระทบจากปัจจัยอื่นๆ ที่ไม่ได้นำเข้ามาในสมการ

ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม 4 ตัว ได้ผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ระยะเวลาการทำ งาน มีความสัมพันธ์ทาง บวก แสดงว่า ระยะเวลาการทำ งาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 3542.186 นั่นคือเมื่อระยะเวลาการทำงาน เพิ่มขึ้นทุกๆ 1 หน่วย จะทำให้ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 เพิ่มขึ้น เท่ากับ 3542.186 หน่วย ในทางตรงกันข้ามเมื่อระยะเวลาการทำงาน ลดลงทุกๆ 1 หน่วย จะทำให้ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ลดลงเท่ากับ 3542.186 หน่วย เมื่อให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และค่า Prob. เท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อทำการกระจายข้อมูลของระยะเวลาการทำงาน ออกเป็น ระยะเวลาการทำงานของพนักงาน 1-10 ปี ระยะเวลาการทำงานของพนักงาน 11-20 ปี ระยะเวลาการทำงานของพนักงาน 21-30 ปี และระยะเวลาการทำงานของพนักงานมากกว่า 30 ปีขึ้นไป พบว่า ระยะเวลาการทำ งาน11-20 ปี เป็นปัจจัยมีอิทธิพลต่อ ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มากกว่า ระยะเวลาก ารทำงานช่วงอื่นๆ

รายได้ เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์ทาง บวก แสดงว่ารายได้ เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.233 นั่นคือเมื่อรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เพิ่มขึ้นทุกๆ 1 หน่วย จะทำให้ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 เพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.233 หน่วย ในทางตรงกันข้ามเมื่อรายได้เฉลี่ยต่อเดือนลดลงทุกๆ 1 หน่วย จะทำให้ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ลดลงเท่ากับ 0.233 หน่วย เมื่อให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และค่า Prob. เท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์ทางลบ แสดงว่า ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.074 นั่นคือเมื่อภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน เพิ่มขึ้นทุกๆ 1 หน่วย จะทำให้ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ลดลงเท่ากับ 0.074 หน่วย ในทางตรงกันข้ามเมื่อภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน ลดลงทุกๆ 1 หน่วย จะทำให้ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 เพิ่มขึ้น เท่ากับ 0.074 หน่วย เมื่อให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และค่า Prob. เท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

จำนวนสมาชิกพึ่งพิง มีความสัมพันธ์ทางลบ แสดงว่าจำนวนสมาชิกพึ่งพิง มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 1415.825 นั่นคือเมื่อจำนวนสมาชิกพึ่งพิง เพิ่มขึ้นทุกๆ 1 หน่วย จะทำให้ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ลดลง เท่ากับ 1415.825 หน่วย ในทางตรงกันข้ามเมื่อจำนวนสมาชิกพึ่งพิง ลดลงทุกๆ 1 หน่วย จะทำให้ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 เพิ่มขึ้น เท่ากับ 1415.825 หน่วย เมื่อให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และค่า Prob. เท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อทำการกระจายข้อมูลของ จำนวนสมาชิกภาระพึ่งพิงออกเป็น จำนวนสมาชิกภาระพึ่งพิงเด็กทารกถึง 20 ปี ผู้สูงอายุ และอื่นๆ พบว่า จำนวนสมาชิกภาระพึ่งพิงผู้สูงอายุ เป็นปัจจัยมีอิทธิพลต่อปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มากกว่าภาระพึ่งพิงอื่นๆ

การทดสอบการเกิดการทดสอบสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ของปัจจัยกำหนดการออมของภาคครัวเรือน การทดสอบการเกิด Autocorrelation โดยใช้ Durbin-Watson ถ้าค่าDurbin-Watson อยู่ระหว่าง 1.8 - 2.2 แสดงว่า ไม่เกิดปัญหา Autocorrelation จากการทดสอบพบว่า ค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.05 สรุปได้ว่าไม่เกิดปัญหา Autocorrelation เนื่องจากค่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเศรษฐกิจระดับสังคมที่ส่งผลต่อการออมของพนักงานฯ

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเศรษฐกิจระดับสังคมที่ส่งผลต่อการออมของพนักงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แยกเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย และเงินอัตราเงินเฟ้อ ส่วนที่สองเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของนโยบายส่งเสริมการออมของภาครัฐ

4.1 การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย และอัตราเงินเฟ้อต่อการออมของพนักงานฯ

พนักงานฯ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยและอัตราเงินเฟ้อว่าจะส่งผลต่อการออมของพนักงานฯ ดังข้อมูลในตาราง6

ตาราง6 จำนวนและร้อยละของ ความคิดเห็นเกี่ยวกับ อัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ ต่อการออมของพนักงานฯ

การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยและ อัตราเงินเฟ้อ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. อัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น	**283**	**100.0**
ส่งผลกระทบทำให้การออมเพิ่มขึ้น	160	56.5
ส่งผลกระทบให้การออมน้อยลง	12	4.2
ไม่ส่งผลกระทบเลย	111	39.2
2. อัตราดอกเบี้ยลดลง	**283**	**100.0**
ส่งผลกระทบทำให้การออมเพิ่มขึ้น	4	1.4
ส่งผลกระทบให้การออมน้อยลง	129	45.6
ไม่ส่งผลกระทบเลย	150	53.0
3. อัตราเงินเฟ้อภายในประเทศมีอัตราเพิ่มขึ้น	**283**	**100.0**
ส่งผลกระทบทำให้การออมเพิ่มขึ้น	4	1.4
ส่งผลกระทบให้การออมน้อยลง	129	45.6
ไม่ส่งผลกระทบเลย	150	53.0
4. อัตราเงินเฟ้อภายในประเทศมีอัตราลดลง	**283**	**100.0**
ส่งผลกระทบทำให้การออมเพิ่มขึ้น	126	44.5
ส่งผลกระทบให้การออมน้อยลง	-	-
ไม่ส่งผลกระทบเลย	157	55.5

จากตาราง 6 ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 จำนวน 283 คน สามารถสรุปข้อมูลเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ นโยบายส่งเสริมการออมของรัฐ ได้ดังนี้

อัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ส่งผลกระทบทำให้การออมเพิ่มขึ้น มากที่สุด จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 รองลงมาคือไม่ส่งผลกระทบเลย จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2 และส่งผลกระทบให้การออมน้อยลง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2

อัตราดอกเบี้ยลดลง พบว่า กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ไม่ส่งผลกระทบเลย มากที่สุด จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 รองลงมาคือส่งผลกระทบให้การออมน้อยลง จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6 และส่งผลกระทบทำให้การออมเพิ่มขึ้น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4

<u>อัตราเงินเฟ้อภายในประเทศมีอัตราเพิ่มขึ้น</u> พบว่า กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ไม่ส่งผลกระทบเลย มากที่สุด จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 รองลงมาคือส่งผลกระทบให้การออมน้อยลง จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6 และส่งผลกระทบทำให้การออมเพิ่มขึ้น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4

<u>อัตราเงินเฟ้อภายในประเทศมีอัตรา ลดลง</u> พบว่า กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ไม่ส่งผลกระทบเลย มากที่สุด จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5 และส่งผลกระทบทำให้การออมเพิ่มขึ้น จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 44.5

4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของนโยบายส่งเสริมการออมของภาครัฐต่อการออมของพนักงานฯ

พนักงานฯ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของนโยบายส่งเสริมการออมของภาครัฐว่าจะส่งผลต่อการออมของพนักงานฯ ดังข้อมูลในตาราง7

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของ ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับผลการเปลี่ยนแปลงการออมของพนักงานฯอันเนื่องจากนโยบายส่งเสริมการออมของภาครัฐ

นโยบายส่งเสริมการออมของภาครัฐ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\overline{X}$	SD.	ความหมาย
การยกเว้นภาษีดอกเบี้ยเงินฝาก	23 (15.5%)	19 (6.7%)	117 (41.3%)	80 (28.3%)	23 (8.1%)	3.07	1.14	ปานกลาง
สวัสดิการต่าง ๆ (รถเมล์ฟรี บัตร 30 บาท หรือประกันสังคม ค่าน้ำ ค่าไฟ ในอัตราต่ำ)	20 (7.1%)	52 (18.4%)	120 (42.4%)	48 (17.0%)	43 (15.2%)	3.15	1.11	ปานกลาง
การลดหย่อนภาษีจากการลงทุนในกองทุน RMF และ LTF	40 (14.1%)	40 (14.1%)	144 (50.9%)	39 (13.8%)	20 (7.1%)	26	1.05	ปานกลาง
การลดหย่อนภาษีจากการซื้อประกันชีวิต	16 (5.7%)	58 (20.5%)	108 (38.2%)	65 (23.0%)	36 (12.7%)	3.17	1.07	ปานกลาง
การซื้อเบี้ยประกันสุขภาพให้บิดามาดา	38 (13.4%)	54 (19.1%)	132 (46.6%)	47 (16.6%)	12 (4.2%)	2.79	1.01	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม						3.01	0.83	ปานกลาง

จากตาราง 7 ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 จำนวน 283 คน สามารถสรุปข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเศรษฐกิจได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มีความคิดเห็นปัจจัยเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ดังนี้

การซื้อประกันชีวิตเพื่อมาลดหย่อนภาษี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.17 โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 รองลงมาคือ น้อย จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 มาก จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 น้อยที่สุด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 12.7 และ มากที่สุด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

รองลงมาคือ สวัสดิการต่าง ๆ เช่น รถเมล์ฟรีบัตร 30 บาท หรือประกันสังคม การคำนวณค่าน้ำ ค่าไฟ ในอัตราต่ำ ฯลฯ ซึ่งทำให้ลดภาระค่าใช้จ่ายลง ทำให้ส่งผลต่อการออม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 42.4 รองลงมาคือ มาก จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4 น้อย จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 น้อยที่สุด จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 และ มากที่สุด จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1

การยกเว้นภาษีดอกเบี้ยเงินฝากส่งผลต่อการออม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมาคือ น้อย จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 มากที่สุดและน้อยที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 เท่ากัน และมาก จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7

การลงทุนในกองทุน RMF และ LTF ช่วยในการลดหย่อนภาษี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 50.9 รองลงมาคือ มากที่สุดและมาก จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 เท่ากัน น้อย จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 และน้อยที่สุด จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1

การนำค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อเบี้ยประกันสุขภาพของบิดา มารดา มาใช้ในการลดหย่อนภาษี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 โดยทุกข้อมีความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6 รองลงมาคือ มาก จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 น้อย จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 มากที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4 และน้อยที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเศรษฐกิจระดับสังคมที่ส่งผลต่อการออม

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลให้ภาครัฐบาลหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการออม ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการกำหนดแนวทางในการส่งเสริมการออม ซึ่งอาจจะจัดเป็นกิจกรรม หรือการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ให้มีการออมในครัวเรือนมากขึ้น รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลให้แก่ครัวเรือนได้มีการบริหารจัดการ หรือวางแผนในการใช้จ่ายอย่างไร ให้มีการออมเพิ่มมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาถึ งปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมและพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3 จำนวน 974 คน ได้แก่เขตหนองแขม เขตบางแค เขตเอกชัย เขตธนบุรี เขตบางพลัด เขตราษฎร์บูรณะ ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 283 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตามความสะดวก ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาแยกตามความมุ่งหมายดังนี้

1. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ประกอบด้วย พฤติกรรมด้านวัตถุประสงค์ในการออม พฤติกรรมด้านความถี่ในการออม และพฤติกรรมด้านปริมาณการออม

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ประกอบด้วย ตัวแปรต้น ได้แก่ อายุ จำนวนปีการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ภาระหนี้สินต่อเดือน จำนวนผู้พึ่งพิง ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ปริมาณการออมเฉลี่ยต่อเดือน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยเศรษฐกิจระดับสังคมที่ส่งผลต่อการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ตามความคิดเห็นของพนักงานบริษัทฯ ประกอบด้วย อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก อัตราเงินเฟ้อ และมาตรการส่งเสริมการออมของรัฐบาล

ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ โดยศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ และปริมาณ ในรอบระยะเวลา 1 ปี (ตั้งแต่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2552)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่พนักงานที่ทำงานในบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3 จำนวน 6 เขตได้แก่ เขตหนองแขม เขตบางแค เขตเอกชัย เขตธนบุรี เขตบางพลัด เขตราษฎร์บูรณะ ในปี 2552 ซึ่งมีจำนวนพนักงานทั้งสิ้น รวม 974 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานองค์การโทรศัพท์นครหลวงที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 5 (หรือ 0.05) โดยวิธีคำนวณจากสูตรของ Yamane (Taro Yamane : 1967)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของกลุ่มประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อแทนค่าจะได้

$$n = \frac{974}{1+974(0.05)^2}$$

เพราะฉะนั้นกลุ่มตัวอย่าง = 283 ตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้กระทำโดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) และเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของประชากรทุกพื้นที่ จึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแยกตามพื้นที่ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

พื้นที่การทำงาน	จำนวนประชากร		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	
	คน	%	คน	%
เขตหนองแขม	160	16.4	46	16.4
เขตบางแค	179	18.4	52	18.4
เขตเอกชัย	145	14.8	42	14.8
เขตธนบุรี	155	16.0	45	16.0
เขตบางพลัด	185	19.0	54	19.0
เขตราษฎร์บูรณะ	150	15.4	44	15.4
รวม	974	100	283	100

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส และอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตลอดจนจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนสมาชิกที่อยู่ในภาระพึ่งพิง ระดับการศึกษา ลักษณะที่อยู่อาศัย โดยเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบ ส่วนประเภทของค่าใช้จ่ายจะเป็นแบบสอบเลือกตอบ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ นโยบายส่งเสริมการออมของรัฐ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกให้คะแนนที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม เกี่ยวกับวัตถุประสงค์การออม รูปแบบการออม ตลอดจนความถี่ในการออม โดยเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการดังนี้ คือ

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้แก่กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 จำนวน 283 คน

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบจากกลุ่มตัวอย่างมารวบรวมแล้วดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ ครบถ้วนในการตอบแบบสอบถาม และแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2. การลงรหัส นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้ว มาลงรหัสตามที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า

3. การประมวลผลข้อมูล นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วมาบันทึกโดยใช้คอมพิวเตอร์เพื่อทำการประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และแจกแจงความถี่ของตัวแปรคำนวณค่าร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมและปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 กระทำโดยวิธีการพรรณนา โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ (Percentages) และการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าเฉลี่ย (Mean)

2. การวิเคราะห์ความสัม พันธ์ระหว่างปัจจัยเศรษฐกิจระดับบุคคลกับปริมาณการออม กระทำโดยสถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการออม วัตถุประสงค์การออม รูปแบบการออม ตลอดจนความถี่ในการออม

ข้อมูลพฤติกรรมการออม วัตถุประสงค์การออม รูปแบบการออม ตลอดจนความถี่ในการออม ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อใช้ในยามชรา มากที่สุด โดยรูปแบบการออม ส่วนใหญ่มีการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน มากที่สุด ร้อยละ 64.0 ซึ่งน่าจะเป็นเพราะพนักงานฯ มีอายุงานเฉลี่ยที่มากและตระหนักถึงรายได้และค่าใช้จ่ายในยามเกษียณ ดังนั้นพนักงานฯต้องการความมั่นคงในชีวิตจึงเลือกรูปแบบการออมกับสถาบันการเงินโดยเลือกแบบการฝากเป็นแบบเงินฝากธ นาคารถึงร้อยละ 71.7 และการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน คิดเป็นร้อยละ 36.0 ส่วนรูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน พบว่า มีออมทรัพย์ในรูปสินทรัพย์ถาวร ร้อยละ 29.0 หลังจากนำรายได้หักค่าใช้จ่ายและหนี้สินที่ต้องชำระ มีเงินเหลือในการออม เฉลี่ยต่อเดือน 8,163.18 บาท ความถี่ในการออม ส่วนใหญ่ มีความถี่ในการออม 1 ครั้ง/เดือน คิดเป็นร้อยละ 60.8 น่าจะเป็นเพราะพนักงานฯมีรายได้ลักษณะรับเป็นรายเดือน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า มี 6 ปัจจัย ได้แก่ อายุของพนักงาน ระยะเวลาการทำงานของพนักงาน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน จำนวนสมาชิกภาระพึ่งพิงเด็กทารก ถึง 20 ปี และจำนวนสมาชิกภาระพึ่งพิงอื่น ๆ ไม่มีผลต่อการออมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3

ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มี 4 ปัจจัย ได้แก่ ระยะเวลาการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน จำนวนสมาชิกภาระพึ่งพิง โดยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงการออม ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ได้ถึงร้อยละ 54.8 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 45.2 เป็นผลกระทบจากปัจจัยอื่นๆ ที่ไม่ได้นำเข้ามาในสมการ และมีค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.052

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 พบว่า ระยะเวลาการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวก หมายความว่า เมื่อระยะเวลาการทำงาน เพิ่มขึ้น จะทำให้ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 เพิ่มขึ้น ในทางตรงกันข้ามเมื่อระยะเวลาการทำงาน ลดลงทุกๆ 1 หน่วย จะทำให้ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ลดลง มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 3542.186 หน่วย

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์ทางบวก หมายความว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เพิ่มขึ้น จะทำให้ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 เพิ่มขึ้น ในทางตรงกันข้ามเมื่อรายได้เฉลี่ยต่อเดือนลดลง จะทำให้ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ลดลง มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.233 หน่วย

ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์ทางลบ หมายความว่า เมื่อภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน เพิ่มขึ้น จะทำให้ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ลดลง ในทางตรงกันข้ามเมื่อภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน ลดลง จะทำให้ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 เพิ่มขึ้น มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.074 หน่วย

จำนวนสมาชิกพึ่งพิงผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์ทางลบ หมายความว่า เมื่อ จำนวนสมาชิกพึ่งพิงผู้สูงอายุ เพิ่มขึ้น จะทำให้ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ลดลง ในทางตรงกันข้ามเมื่อจำนวนสมาชิกพึ่งพิงผู้สูงอายุ ลดลง จะทำให้ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 เพิ่มขึ้น มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 1415.825 หน่วย

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อทำการกระจายข้อมูลของ ระยะเวลาการทำงาน ออกเป็น ระยะเวลาการทำงานของพนักงาน 1-10 ปี ระยะเวลาการทำงานของพนักงาน 11-20 ปี ระยะเวลาการทำงานของพนักงาน 21-30 ปี และระยะเวลาการทำงานของพนักงานมากกว่า 30 ปีขึ้นไป พบว่า ระยะเวลา

การทำงาน 11-20 ปี เป็นปัจจัยมีอิทธิพลต่อ ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มากกว่าระยะเวลาการทำงานช่วงอื่นๆ และจำนวนสมาชิกภาระพึ่งพิง ออกเป็น จำนวนสมาชิกภาระพึ่งพิง เด็กทารกถึง 20 ปี ผู้สูงอายุ และอื่นๆ พบว่า จำนวนสมาชิกภาระพึ่งพิง ผู้สูงอายุ เป็นปัจจัยมีอิทธิพลต่อ ปริมาณการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มากกว่าภาระพึ่งพิงอื่นๆ

ส่วนที่ 3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเศรษฐกิจระดับสังคมที่ส่งผลต่อการออม

ข้อมูลอัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ นโยบายส่งเสริมการออมของรัฐ ผลการศึกษาพบว่า อัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบทำให้การออมเพิ่มขึ้น ถ้าอัตราดอกเบี้ย ลดลง ไม่ส่งผลกระทบเลย ส่วนอัตราเงินเฟ้อภายในประเทศมีอัตราเพิ่มขึ้น หรือถ้าอัตราเงินเฟ้อภายในประเทศมีอัตราลดลง จะไม่ส่งผลกระทบเลย กับกลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3

ปัจจัยเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การซื้อประกันชีวิตเพื่อมาลดหย่อนภาษี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.17 รองลงมาคือ สวัสดิการต่าง ๆ เช่น รถเมล์ฟรีบัตร 30 บาท หรือประกันสังคม การคำนวณ ค่าน้ำ ค่าไฟ ในอัตราต่ำ ฯลฯ ซึ่งทำให้ลดภาระค่าใช้จ่ายลง ทำให้ส่งผลต่อการออม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 การยกเว้นภาษีดอกเบี้ยเงินฝากส่งผลต่อการออม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 การลงทุนในกองทุน RMF และ LTF ช่วยในการลดหย่อนภาษี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 และการนำค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อเบี้ยประกันสุขภาพของบิดา มารดามาใช้ในการลดหย่อนภาษี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 ตามลำดับ โดยทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

พฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)เขตนครหลวงที่ 3

ข้อมูลพฤติกรรมการออม วัตถุประสงค์การออม รูปแบบการออม ตลอดจนความถี่ในการออม ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อใช้ในยามชรา มากที่สุด เนื่องจากเป็นการวางแผนการออมที่จะนำมาใช้จ่ายในยามชรา เพราะจะได้ไม่เป็นภาระแก่ลูกหลานในอนาคตได้ โดยรูปแบบการออม ส่วนใหญ่มีรูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินมากที่สุด โดยส่วนใหญ่มีรูปแบบการออมแบบเงินฝากกับธนาคาร กล่าวคือ เนื่องจากเป็นสถาบันการเงินที่ถูกตั้งขึ้นเป็นทางการ โดยมีกฎหมายและระเบียบข้อบังคับควบคุมการดำเนินงานของสถาบันการเงินในแต่ละประเภท ทำให้ประชาชนมีความ

มั่นใจในสถาบันการเงินและรูปแบบการออมที่สามารถได้รับผลตอบแทนในภายภาคหน้า ส่วนรูปแบบ การออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน โดยส่วนใหญ่มีรูปแบ บการ ออมทรัพย์ในรูปสินทรัพย์ถาวร ถ้าจะมีการออมในรูปแบบนี้จะต้องมีเงินลงทุนในจำนวนมาก แต่ผลตอบแทนที่จะได้กลับคืนมาก็จะมีค่าเพิ่มขึ้นมากขึ้นในอนาคต ได้แก่ ที่ดิน บ้าน เป็นต้น โดยความถี่ในการออม ส่วนใหญ่ มีความถี่ในการออม 1 ครั้ง/เดือน โดยได้นำเงินหลังจากนำรายได้หักค่าใช้จ่ายและหนี้สินที่ต้องชำระ มีเงินเหลือในการออมเฉลี่ยต่อเดือน 8,163.18 บาท ถือว่าเป็นจำนวนเงินที่

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ที่มีนัยสำคัญทางสถิติระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยมีผลในเชิงบวก คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยปัจจัยที่มีผลต่อการออมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มากที่สุดในเชิงบวกคือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งเป็นปัจจัยเดียวที่มีผลมากที่สุด ส่วน ปัจจัยที่ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 มี 5 ปัจจัย ได้แก่ อายุของพนักงาน ระยะเวลาการทำงานของพนักงาน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน จำนวนสมาชิกภาระพึ่งพิง

โดยปัจจัยระยะเวลาในการทำง านของพนักงาน ส่งผลต่อการออมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ไม่มีงานวิจัยชิ้นใดนำตัวแปรระยะเวลาทำงานมาเป็นตัวกำหนดปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม ดังนั้นจึงพบว่าระยะเวลาในการทำงานก็มีส่วนส่งผลในการออมที่เพิ่มขึ้นของพนักงานเช่นกัน เพราะเนื่องจากถ้าพนักงานที่มีอายุในการทำงานนานจะทำให้เงินเดือนหรือโบนัสหรือเงินในรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มขึ้น จึงส่งผลต่อการออมที่เพิ่มขึ้นด้วย

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่งผลต่อการออ มของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภณ โรจน์ธำรง (2529) จากการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า รายได้เป็นปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออมของกลุ่มครัวเรือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทางบว ก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรวรรณ ยี่สาร (2538) จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตกรุงเทพปริมณฑล และในต่างจังหวัด พบว่า รายได้เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และในเขตต่างจังหวัดอย่ างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 99 และมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทิพย์ พิบูลย์ทิพย์ (2538) จากการศึกษาเรื่องการออมของครัวเรือนในสถาบันการเงินในประเทศไทย พบว่า รายได้ของครัวเรือนที่แท้จริง อัตราผลตอบแทนที่ แท้จริงของการออมและจำนวนสาขาของสถาบันการเงินมีอิทธิพลในทางบวกกับการออมของครัวเรือนที่แท้จริง เช่นเดียวกับ ปณิตา มนตรี (2547) จากการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครัวเรือนในประเทศไทย พบว่า รายได้ที่ใช้จ่ายจริงต่อหัวและพฤติกรรมการออม หลังวิกฤตเศรษฐกิจ ปี 2540 มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการออมของครัวเรือน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยรัตน์ ตันติพงศ์พันธ์ (2548) จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมในภาวะอัตราดอกเบี้ยเงิน

ฝากลดลง พบว่า รายรับมีผลกระทบต่อการออมในภาวะอัตราดอกเ บี้ยเงินฝากลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ เมื่อรายรับเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลให้สัดส่วนการออมเพิ่มขึ้น 1.012 หน่วย

ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน ส่งผลต่อการออมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมศักดิ์ รอดเกลี้ยง (2547) จากการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของข้าราชการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการศึกษาพบว่า หนี้สินต่อเดือนแตกต่างกัน ย่อมมีพฤติกรรมการออมในด้าน ระดับการออม รูปแบบการออมทั้งในรูปแบบการออมเกี่ยวกับสถาบันการเงิน รูปแบบการออมที่ไม่ เกี่ยวกับสถาบันการเงิน รวมทั้งวัตถุประสงค์ในการออมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ส่วนจำนวนสมาชิกพึ่งพิง ส่งผลต่อการออมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รดา อดุลย์วัฒนกุล (2549) จากการศึกษา ปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศ พบว่า จำนวนผู้พึ่งพิงของครัวเรือนที่แตกต่างกันจะส่งผลกระทบต่อจำนวนการออมและพฤติกรรมการออม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยยศ สรรพทรัพย์ (2549) จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการ ออมของครัวเรือนเกษตรกรอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ปีการเพาะปลูก 2547- 2548 พบว่าสัดส่วนจำนวนสมาชิกที่อยู่ในวัยพึ่งพิงมีผลต่อการออมรวมของครัวเรือนเกษตรกรในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการศึกษาข้างต้นทำให้ทราบว่าเงินออมเป็นปัจจัยสำคัญต่ อพนักงานและครอบครัวของพนักงาน ทำให้สามารถซื้อสิ่งของต่างๆในอนาคตได้หรือเก็บไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน การศึกษาต่อซื้อสินทรัพย์ถาวร ไปเที่ยวต่างประเทศ เป็นต้น ดังนั้นปัจจัยอื่นๆ เช่น การก่อหนี้บัตรเครดิตหรือบัตรเงินสด ที่ส่งผลให้เงินออมลดลง พนักงานควรพึงระวัง เพ ราะจะส่งผลต่อ การดำเนินการใช้ชีวิตต่อไปได้ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเศรษฐกิจระดับสังคมที่ส่งผลต่อการออม

ปัจจัยเศรษฐกิจระดับสังคม ประกอบด้วย อัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ และมาตรการส่งเสริมการออมของรัฐ มีผลต่อวัตถุประสงค์ในการออมพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า ถ้าอัตราดอกเบี้ยลดลงจะส่งผลต่อการออมลดลง ซึ่งเป็นผลกระทบที่ได้รับมากที่สุด และถ้าอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นจะส่งผลต่อการออมการออมเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีอัตราดอกเบี้ย ตามแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก กล่าวว่า อัตราดอกเบี้ยจะส่งผลกระทบต่อปริมาณการออมได้ โดยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่เป็นบวกจะเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ออมทำการออมมากขึ้น และปัจจัยที่ได้รับผลกระทบรองลงมาคือ ถ้า อัตราเงินเฟ้อภายในประเทศมีอัตราเพิ่มขึ้นการออมน้อย ลง และถ้าอัตราเงินเฟ้อภายในประเทศมีอัตราลดลงการออมเพิ่มขึ้น ทั้งสองผลกระทบดังกล่าว สอดคล้องกับทฤษฎีอัตราเงินเฟ้อ กล่าวว่า เมื่ออัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้น ทำให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงลดลง และจะส่งผลให้การออมลดลง ในทางตรงกันข้ามเมื่อ

อัตราเงินเฟ้อลดลง ทำให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเพิ่มขึ้น และจะส่งผลให้การออมเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รดา อดุลย์วัฒนกุล (2549) จากการศึกษา ปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศ พบว่า ดอกเบี้ย มีความสัมพันธ์กับการออมในทิศทางบวก คือ เมื่อ ดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นจะทำให้ระดับการออมมากขึ้นด้วย และอัตราเงินเฟ้อ มีความสัมพันธ์กับการออมในทิศทางลบ คือ อัตราเงินเฟ้อ เพิ่มขึ้น จะทำให้ระดับการออมนั้นลดลง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยรัตน์ ตันติพงศ์พันธ์ (2548) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมในภาวะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากลดลง ผลการศึกษาพบว่ารายจ่ายมีผลกระทบต่อการออมในภาวะอัตราดอกเบี้ยฝากลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือเมื่อรายจ่ายเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลให้สัดส่วนการออมลดลง 1.174 หน่วย ส่วนหนี้สินไม่มีผลกระทบต่อการออมในภาวะอัตราดอก เบี้ยเงินฝากลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากมีผลกระทบต่อการออมในภาวะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือเมื่ออัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้สัดส่วนการออมลดลง 638.858 หน่วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 มีดังนี้

1. ควรมีการส่งเสริม การออมเพื่อใช้ในยามชรา เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของพนักงานและเป็นการวางแผนการออมที่จะนำมาใช้จ่ายในยามชรา เพราะจะได้ไม่เป็นภาระแก่ลูกหลานในอนาคตได้ โดยมุ่งเน้นการออม ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน เนื่องจากเป็นสถาบันการเงินที่ถูกตั้งขึ้นเป็นทางการ โดยมีกฎหมายและระเบียบข้อบังคั บควบคุมการดำเนินงานของสถาบันการเงินในแต่ละประเภท

2. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ควรมีการหาอาชีพเสริมทำในช่วงนอกเวลางาน เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ขึ้นอีกทางหนึ่ง ซึ่งจะส่งผลต่อการออมที่เพิ่มขึ้นในอนาคต ระยะเวลาการทำ งาน11-20 ปี เมื่อพนักงานมีระยะเวลาในการทำงานเพิ่มขึ้น จะทำให้รายได้ของพนักงานไม่ว่าจะในรูปแบบของเงินเดือน หรือโบนัส หรือสวัสดิการด้านอื่นๆ ซึ่งจะทำให้การออมเพิ่มขึ้น จำนวนสมาชิกพึ่งพิงผู้สูงอายุ ต้องระมัดระวังเรื่องค่าใช้จ่ายในการบริโภค หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ เนื่องจากรายได้ที่ได้มาต้องแบ่งปันให้กับสมาชิก พึ่งพิงผู้สูงอายุ ของพนักงาน ที่ไม่มีรายได้เป็นของตนเอง ซึ่งจะส่งผล ต่อฐานะเงินออมของพนักงาน และภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน ควรคิดพิจารณาให้รอบคอบในการกู้ยืมไม่ว่าจะเป็น บัตรเครดิต/บัตรกดเงินสด สินเชื่อบ้านหรือสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ สินเชื่อรถ หรือการนำเงินในอนาคตมาใช้เนื่องจากการการกู้ ยืม เงินจากสถาบันการเงินต่างๆ นั่นมีต้นทุนในการกู้ยืมในรูปของดอกเบี้ยที่จะได้รับ ซึ่งจะส่งผลต่อ รายได้และปริมาณเงินออมทั้ง ในปัจจุบันและอนาคตได้เพราะต้องนำเงินที่ได้มาไปใช้หนี้ที่ก่อให้เกิดขึ้น

3. อัตราดอกเบี้ยลดลงจะส่งผลต่อการออมลดลง ซึ่งเป็นผลกระทบที่ได้รับมากที่สุด และถ้าอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นจะส่งผลต่อการออมการออมเพิ่มขึ้น ซึ่งรัฐบาลควรใช้นโยบายในการควบคุมอัตราดอกเบี้ย ตามความเหมาะสมของสภาวะเศรษฐกิจ เพื่อให้จะส่งผลกระทบต่อปริมาณการออมของพนักงานน้อยที่สุดได้ เพราะอัตราดอกเบี้ยจะเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ออมทำการออมากขึ้น และจะส่งผลต่อส่วนอัตราเงินเฟ้อภายในประเทศด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาพบว่า มีตัวแปรบางตัวที่ไม่ ส่งผลต่อการออม ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ควรให้ความสำคัญในตัวแปรที่น่าจะมีอิทธิพลอื่นอีก เช่น ระยะเวลาการกู้ยืม สวัสดิการพนักงาน เป็นต้น ซึ่งอาจจะส่งผลต่อการออมต่างกันด้วย

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลการออมของพนักงานแต่ละอาชีพมากกว่า 1 ปีเพื่อให้ทราบถึงแนวโน้มในการออมของพนักงานที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). การวิเคราะห์สถิติ: *สถิติเพื่อการตัดสินใจ*. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จันจิรา สุวรรณกำจาย . (2543). *พฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศษ .ม.(สิ่งแวดล้อมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.ถ่ายเอกสาร.

เฉลิมศักดิ์ รอดเกลี้ยง. (2547). *พฤติกรรมการออมของข้าราชการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์* ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ชัยยศ สรรพทรัพย์. (2549). *ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนเกษตรกรอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ปีการเพาะปลูก 2547/48*. ปริญญานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ชัยรัตน์ ตันติพงศ์พันธ์. (2548). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมในภาวะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากลดลง* . วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต .กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง . ถ่ายเอกสาร.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย* . กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ผู้จัดจำหน่าย)

นันทวัน อันตรเสน. (2522). *สถาบันการเงินภายในประเทศ*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปณิตา มนตรี. (2547). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครัวเรือนในประเทศไทย* . ปริญญา ศ.ม. (เศรษฐศาตร์).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช . ถ่ายเอกสาร.

พลพิภพ ไชยรบ . (2534). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของประเทศไทย* . ภาคนิพนธ์ ศ .ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ไพโรจน์ เงาวิจิตร . (2543). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่* . ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้. ถ่ายเอกสาร.

รดา อดุลย์วัฒนกุล. (2549). *ปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศ*. ปริญญา ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

รัตนา สายคณิต. (2541). *มหเศรษฐศาสตร์*: จากทฤษฎีสู่นโยบาย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

_____. (2542). *มหเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. (2550). *หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วิไลลักษณ์ ไทยอุตส่าห์ ; และวลัยภรณ์ อัตตะนันท์. (2531). *รายงานผลการวิจัยเรื่องการเร่งการออมของครัวเรือนในประเทศ* . กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.ถ่ายเอกสาร.

สุชาดา กิระกุล อมรา ศรีพยัคฆ์ และ ปรีชาพลอยดนัย. (2526). *"การออมภาคครัวเรือน"* ,วารสารรายงานเศรษฐกิจรายเดือน (ธนาคารแห่งประเทศไทย). 23(9): 26-62

สุทิพย์ พิบูลย์ทิพย์. (2538). *การออมของครัวเรือนในสถาบันการเงินในประเทศไทย* . วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

สุธิดา เทียนมนัส. (2538). *การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ : สหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษา จำกัด* . วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(เศรษฐศาสตร์สหกรณ์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

เสกสรร ศุภแสง. (2536). *การออมและการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมการปกครอง จำกัด : การศึกษาเฉพาะกิจกรณีจังหวัดพระนครศรีอยุธยา* . วิทยานิพนธ์ ศศ .ม (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

โสภณ โรจน์ธำรงค์. (2538). *พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* . วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ . ถ่ายเอกสาร.

อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง. (2545). *เศรษฐศาสตร์มหภาค*. กรุงเทพฯ.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อัทธ์ พิศาลวานิช. *เศรษฐมิติ Ecometrics*. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ

อุสาห์ แซ่มสุวรรณ. (2544). *ปัจจัยกำหนดการออมของครัวเรือนในประเทศไทย พ .ศ.2527 – 2541*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ . ถ่ายเอกสาร.

อรวรรณ ยี่สาร. (2538). *พฤติกรรมการออมของครัวเรือน : วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลตัดขวางในปี 2535/2536* . วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

John Maynard Keyenes. (1936). *The General Theory of Employment, Interest and Money*.London : Machillian and Co

Roong Poshyananda. (1995). *Private Saving in Thailand: Determining Factor and Channels for Mobilization*. Policy Analysis and Assessment. Bank of Thailand

Yamane" (1967). Taro. *Statistic* : An Introductory Analysis. New York: Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม

กรณีศึกษา พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำรายงานการวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมและพฤติกรรมการออม กรณีศึกษา พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เขตนครหลวงที่ 3 ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ตอนที่2 แบบสอบถามเกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

ตอนที่3 แบบสอบถามเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย เงินเฟ้อ และนโยบายของภาครัฐ

ตอนที่4 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

<u>คำตอบของท่านถือเป็นความลับ</u> ผู้วิจัยจะนำข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้นและจำไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาจากผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบทุกข้อตามความเป็นจริง

ผู้วิจัยขอขอบคุณที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดียิ่งมา ณ โอกาสนี้

นางสาวณัฐบุษย์ เลิศวไลพงศ์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

<u>คำชี้แจง</u> โปรดเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องว่าง ☐ หน้าข้อความ และตอบคำถามในช่องว่าง ซึ่งตรงกับข้อมูลทั่วไปของท่าน

1. เพศ

   ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

   ☐ 21 – 30 ปี ☐ 31 – 40 ปี

   ☐ 41 – 50 ปี ☐ 51 – 60 ปี

3. สถานภาพการสมรส

   ☐ โสด ☐ สมรส

   ☐ หม้าย ☐ แยกกันอยู่ / หย่าร้าง

4. ระดับการศึกษา

   ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี

   ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก

5. อายุในการทำงาน..... ปี

6. จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว

   ☐ 1 – 3 คน ☐ 4 – 6 คน

   ☐ 7 – 9 คน ☐ 10 คนขึ้นไป

7. จำนวนสมาชิกที่อยู่ในภาระพึ่งพิง..... คน

   เด็กทารก ถึง 20 ปี จำนวน.....คน

   ผู้สูงอายุ จำนวน.....คน

   อื่น ๆ โปรดระบุ..... จำนวน.....คน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่าย ภาระหนี้สิน

<u>คำชี้แจง</u> โปรดเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องว่าง ☐ หน้าข้อความ และตอบคำถามในช่องว่าง ซึ่งตรงกับข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่าย ภาระหนี้สิน ของท่าน

8. รายได้ประจำเฉลี่ยของท่าน……บาทต่อเดือน
9. รายได้อื่นๆ ทั้งหมดโดยเฉลี่ยของท่าน……บาทต่อเดือน
   โดยมีที่มาดังนี้
   - ☐ เงินช่วยเหลือ/สวัสดิการ(ค่าเช่าบ้าน ค่ารักษาพยาบาล ฯลฯ)เฉลี่ย…….บาท/เดือน
   - ☐ รายได้จากการประกอบอาชีพพิเศษเฉลี่ย……บาท/เดือน
   - ☐ รายได้จากทรัพย์สินอื่น ๆ(ค่าเช่าบ้าน ค่าเช่าที่ดินฯลฯ)เฉลี่ย…….บาท/เดือน
   - ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ……
10. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของท่าน……บาทต่อเดือน
11. ประเภทค่าใช้จ่ายจากข้อ 10 สามารถแบ่งได้ดังนี้(สามารถเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
    - ☐ ค่าอาหาร…… บาท/เดือน
    - ☐ ค่าเครื่องนุ่งห่ม……บาท/เดือน
    - ☐ ค่ารักษาพยาบาล……บาท/เดือน
    - ☐ ค่าเล่าเรียนบุตร/หลาน……บาท/เดือน
    - ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ…… เป็นจำนวนเงิน……..บาท/เดือน
12. หนี้สินเฉลี่ยของท่าน……..บาทต่อเดือน
13. ประเภทของหนี้สิน(สามารถเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
    - ☐ บัตรเครดิต/บัตรกดเงินสด……บาท/เดือน
    - ☐ สินเชื่อบ้าน/สินเชื่ออสังริมทรัพย์……บาท/เดือน
    - ☐ สินเชื่อรถ……บาท/เดือน
    - ☐ เงินกู้นอกระบบ……บาท/เดือน
    - ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ ……..เป็นจำนวนเงิน……..บาท/เดือน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับ อัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ นโยบายส่งเสริมการออมของรัฐ

<u>คำชี้แจง</u> โปรดใส่เครื่องหมาย √ ในช่องที่ตรงกับข้อมูลของท่าน หรือตรงกับระดับคะแนนความคิดเห็นของท่าน

14. ถ้าอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นจะส่งผลต่อการออมของท่านหรือไม่อย่างไร
    - ☐ ส่งผลกระทบทำให้การออมเพิ่มขึ้น
    - ☐ ส่งผลกระทบให้การออมน้อยลง
    - ☐ ไม่ส่งผลกระทบเลย
15. ถ้าอัตราดอกเบี้ยลดลงจะส่งผลต่อการออมของท่านหรือไม่อย่างไร
    - ☐ ส่งผลกระทบทำให้การออมเพิ่มขึ้น
    - ☐ ส่งผลกระทบให้การออมน้อยลง
    - ☐ ไม่ส่งผลกระทบเลย
16. ถ้าอัตราเงินเฟ้อภายในประเทศมีอัตราเพิ่มขึ้นจะส่งผลต่อการออมของท่านหรือไม่ อย่างไร
    - ☐ ส่งผลกระทบทำให้การออมเพิ่มขึ้น
    - ☐ ส่งผลกระทบให้การออมน้อยลง
    - ☐ ไม่ส่งผลกระทบเลย
17. ถ้าอัตราเงินเฟ้อภายในประเทศมีอัตราลดลงจะส่งผลต่อการออมของท่านหรือไม่ อย่างไร
    - ☐ ส่งผลกระทบทำให้การออมเพิ่มขึ้น
    - ☐ ส่งผลกระทบให้การออมน้อยลง
    - ☐ ไม่ส่งผลกระทบเลย

ปัจจัยเศรษฐกิจ	ระดับความคิดเห็นการส่งผลต่อการออม				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
18. นโยบายการส่งเสริมของภาครัฐ - การยกเว้นภาษีดอกเบี้ยเงินฝาก ส่งผลต่อการออมของท่านมากน้อยเพียงใด					
- สวัสดิการต่าง ๆ เช่น รถเมล์ฟรี บัตร 30 บาท หรือ ประกันสังคม การคำนวณค่าน้ำ ค่าไฟ ในอัตราต่ำ ฯลฯ ซึ่งทำให้ลดภาระ ค่าใช้จ่ายลง ทำให้ส่งผลต่อการออมของท่านอย่างไร					
- การลงทุนในกองทุน RMF และ LTF ช่วยในการลดหย่อนภาษี					
- การซื้อประกันชีวิตเพื่อมาลดหย่อนภาษี					
- การนำค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อเบี้ยประกันสุขภาพของบิดา มารดามาใช้ในการลดหย่อนภาษี					

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม

<u>คำชี้แจง</u> โปรดเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องว่าง ☐ หน้าข้อความ ซึ่งตรงกับข้อมูลของท่าน

19. วัตถุประสงค์ในการออม(เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

☐ เพื่อใช้ในยามชรา ☐ เพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน

☐ เพื่อใช้ซื้อสินทรัพย์ ☐ เพื่อใช้ในการศึกษา

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

20. รูปแบบการออม

☐ การออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน (ข้ามไปตอบข้อ 21)

☐ การออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน(ข้ามไปตอบข้อ 22)

21. รูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เงินฝากกับธนาคาร ☐ กรมธรรม์ประกันชีวิต

☐ ตั๋วแลกเงิน ☐ ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์

☐ กองทุน/พันธบัตรรัฐบาล

22. รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ออมทรัพย์ในรูปสินทรัพย์ถาวร ☐ ออมโดยเก็บเงินสดไว้ในมือ

☐ การเล่นแชร์ ☐ ออมในรูปโลหะและอัญมณีมีค่า

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

23. หลังจากนำรายได้หักค่าใช้จ่ายและหนี้สินที่ต้องชำระ ท่านมีเงินเหลือในการออมต่อเดือน.....บาท

24. ความถี่ในการออมของท่าน

☐ .....ครั้ง/วัน ☐ .....ครั้ง/สัปดาห์

☐ .....ครั้ง/เดือน ☐ .....ครั้ง/ปี

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....ครั้ง/.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวณัฐบุษย์ เลิศวไลพงศ์
วันเดือนปีเกิด	5 มิถุนายน 2524
สถานที่เกิด	เขตธนบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1555 ถนนริมทางรถไฟ แขวงตลาดพลู เขตธนบุรี กทม. 10600
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่ลูกค้าสัมพันธ์อาวุโส
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ธนาคาร ธนชาต จำกัด (มหาชน) สาขาเพชรเกษม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2543	ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (การบัญชี) จาก สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนคร
พ.ศ. 2545	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) จาก มหาวิทยาลัยสยาม
พ.ศ. 2553	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การจัดการ) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ